Indikatormanual

Omtale av indikatorar til bruk i tettstadpakkar

Kyrre Groven, Vestlandsforsking

Bakgrunn

Tettstadpakke-prosjektet

Denne manualen har blitt til som del av prosjektet *Tettstedspakker for attraktiv, inkluderende og klimavennlig stedsutvikling* (2018-2021). Prosjektet skal fremme berekraftig stadutvikling i mindre tettstader, med hovudvekt på korleis ein meir samordna og effektiv areal-, transport- og sentrumspolitikk kan bidra til betre tettstader, også utanom dei større byane. Målet har vore å bidra til dette gjennom innovasjonen *tettstadpakkar*. Denne er inspirert av den norske bypakke-modellen, men tilpassa vilkåra i mindre tettstader som ikkje har tilgang til dei same statlege incentivordningane som storbyane.

Prosjektet har prøvd å bringe fram kunnskap om gode løysingar for tettstader når det gjeld attraktiv, inkluderande og klimavenleg stadutvikling. Arbeidet er basert på samskaping, og er utført av ei breitt samansett prosjektgruppe med Midt-Telemark, Hol, Stryn og Sortland kommunar, dei tre forskingsinstitutta TØI, NIBR og Vestlandsforsking, og ulike regionale og statlege etatar. Midt-Telemark kommune er prosjektleiar, og TØI er fagleg leiar. Prosjektet er finansiert av RFF Oslofjordfondet og eigenfinansiering frå partnarane.

Indikatorutviklinga sin plass i prosjektet

Tettstadpakkane er tenkt bygd opp gjennom fleire ledd knytt til kvar sin arbeidspakke (AP):

AP2: Undersøke tettstadene sine utfordringar og karakteristika, og pilottiltak for å teste innovative løysingar

AP3: Utforme prinsipp for god organisering, samarbeid og inkluderding i tettstadpakkar

AP4: Utforme tiltak og tiltakskombinasjonar til bruk i tettstadpakkar

AP5: Utvikle indikatorar som kan brukast til å måle effekten av tettstadpakkar.

Indikatorarbeidet (AP5) består av desse oppgåvene:

1. Skaffe kunnskap om noverande indikatorbruk
2. Kartlegge kommunane sine ønske om relevante indikatorar
3. Utvikle indikatorsett
4. Teste og evt. justere indikatorsettet.

Dette dokumentet rapporterer punkt 3, ved at det gjer greie for utvikling av forslag til indikatorsett, og gir instruksjonar om korleis kommunane kan etablere og vedlikehalde dei foreslåtte indikatorane.

Det er særleg desse personane som har tatt del i arbeidet med indikatorane: **Kristin Karlbom Dahle** (Midt-Telemark kommune), **Kritine Røiri** (Sortland kommune), **Geirmund Dvergsdal** (Stryn kommune), **Maja Johanne Tvedt** (Hol kommune), **Marianne Knapskog** (TØI) og **Kyrre Groven** (Vestlandsforsking).

Utvikling av indikatorsettet

Arbeidet med å utvikle framlegget til indikatorsett fann stad over ein periode på 1 år, frå november 2019 til desember 2020. Kommunane var aktive i utforminga av både metodikken og indikatorforslaga, i ein fruktbar samskapingsprosess.

- Indikatorar var tema for eit gruppearbeid på fellessamling 3 i Oslo, 12. november 2019.
- Nedstenginga våren 2020 gjorde at vi gjekk bort frå tanken om ei fellessamling med tema indikatorar. I staden vart det lagt opp til ein nettbasert prosess, med
  - Epost-kartlegging av indikatorbruk og -behov, utsendt 15. mai
  - Tre zoom-møte med kommunane i perioden 3. juni – 16. september
- Basert på innspel frå spørjeskjema og diskusjonar under nettmøta laga vi ei liste over aktuelle indikatorar, som blei utvikla undervegs til å innehalde ei relativt omfattande vurdering av kvar indikator med omsyn til fire eigenskapar:
  - Kor tilgjengelege data er
  - Relevans for dei fire tettstadpakke-temaa
  - Nytteverdi for ulike aktørgrupper
  - Kor eigna indikatoren er for formidling
- Første utgåve av denne manualen med forslag til 15 indikatorar vart lagt fram for heile prosjektgruppa i eit seminar 11. des 2020. Her kom det nye forslag som resulterte i sju nye indikatorar.

På sidene som følgjer er aktuelle indikatorar presentert under dei fire tematiske overskriftene:

- Handel og liv i sentrum (H)
- Trafikk i sentrumsområdet (T)
- Bustad og fritidsbustad (B)
- Velferd, inkludering og samarbeid (V)

I starten av kvar bolk har vi gjengitt vurderingsskjemaet med omtale av dei indikatorane som valt ut. Her har kvar indikator fått sin eigen bokstav- og talkode, f.eks. er **H1** den første av indikatorane under temaet «handel og liv i sentrum».

Så følgjer eit tilsvarande skjema med aktuelle tilleggsindikatorar, dette er slike som vi har vurdert etter ønske frå kommunane, men ikkje klart å skaffe lett tilgjengelege data for.

Til slutt i kvar bolk følgjer detaljert omtale av kvar enkelt indikator, inkludert ei skildring av korleis ein kan gå fram, trinn for trinn, for å hente ut data til bruk i indikatoren.

I slutten av dokumentet er det eit vedlegg som viser korleis ein går fram på kart.ssb.no for å skaffe oversikt over grunnkretsar til bruk i indikator B1 (befolkning etter kjønn og alder).

Om bruk av indikatorar i tettstadutviklingsarbeidet

- Dette dokumentet inneheld til saman 22 forslag til indikatorar som kan brukast til å følge med på måloppnåing i arbeidet med tettstadpakkar. Kommunen må sjølv plukke dei indikatorane som har størst lokal relevans.
- Tettstadutvikling er eit langsiktig arbeid, der ein ikkje kan vente å få målbare resultat kort tid etter at ein har sett inn tiltak. Sjølv om det er viktig å overvake måloppnåinga og eventuelt korrigere tiltaka dersom dei ikkje ser ut til å ha ønska effekt, vil vi åtvare mot å vere for utålmodig. Det kan for eksemepl ta fleire år før tiltak for auka sykkelbruk gir seg utslag i fleire sykkelpasseringar forbi eit lokalt teljepunkt.
- I tillegg til å overvake kva fysiske effektar tettstadpolitikken har «på bakken», vil vi derfor oppfordre til å gjennomføre brukar- og innbyggarundersøkingar. Dette kan fortelje om korleis folk opplever sjølve prosessen, kva gjennomføring av ulike tiltak kan ha å seie for tillit til kommunen og oppleving av innverknad på eigen situasjon.
- Dei to siste indikatorforslaga viser korleis kommunen kan få gjennomført målingar blant innbyggarane rundt tillit og lokaldemokrati (V5) og skreddarsydde undersøkingar av korleis dei oppfattar konkrete stadutviklingstitak (V6).

Hovudlista:
Indikatorar med enkel tilgang til data

Handel og liv i sentrum

H1: Grøne areal i tettstaden

H2: Omsetning per innbyggar i detaljhandel

H3: Tal tilsette i handel og service

H4: Andel som jobbar i sentrum

H5: Norsk kulturindeks

H6: Bruk av kulturtilbod

H7: Besøkstal i kulturhuset

Trafikk i sentrumsområdet

T1: Biltrafikk gjennom sentrum (ÅDT)

T2: Sykkeltrafikk gjennom sentrum (ÅDT)

T3: Andel av kommunale vegar tilrettelagt for sykkel

Bustad og fritidsbustad

B1: Befolkning etter kjønn og alder

B2: Andel eldre over 70/80 år

B3: Busette pr. km^2 tettstad

B4: Bustadtype

B5: Tettheit av bustader

B6: Tettheit av fritidsbustader

Velferd, inkludering og samarbeid

V1: Andel unge som er med i organisert fritid

V2: Andel unge som ikkje er nøgd med tilbodet på treffstader

V3: Område barn opplever som negative/positive

V4: Identitet og optimisme i kommune/næringsliv

V5: Tilltil til kommunalt styre

V6: Haldningar til tettstadutvikling

Tilleggslista:
Indikatorar der tilgang til data er usikker

Handel og liv i sentrum

Opplevd trivsel i sentrum

Bruk av leikeområde, nærmiljøanlegg og idrettsanlegg

Bruk av byrom/møteplassar

Kjøpekraft (velferdsnivå)

Tomme forretningslokale

Arb.plassutvikling i sentrum

Tal serveringsstader

Trafikk i sentrumsområdet

Reisevanar GSKB

Andel gjennomgangstrafikk

Andel sykkelreiser

Inn- og utpendling

Andel kollektive arbeids- og fritidsreiser

Dekning sentrumsparkering

Tal trafikkulykker

Opplevd tyggheit i trafikken

Andel el-bilar

Luftkvalitet

Bustad og fritidsbustad

Bebuarar per husstand etter bygningstype

Andel aldersvenlege bustader

Andel tomme sentrumshus (ikkje busette og fritidshus)

Tal tilgjengelege sentrumsbustader

Velferd, inkludering og samarbeid

Utdanningsnivå i befolkninga

Andel unge som er trygge i nærområdet sitt*

* Indikatoren er tatt ut av ungdata-rapportane frå 2020

Korleis lese vurderingsskjema

Handel og liv i sentrum: Indikatorar som er med i manualen	Kjelde	Kommune				Tilgjengeleg			Temarelevans				Nytteverdi for kven					Formidling	
		Sortland	Stryn	Hol	Midt-Telemark	Type data og frekvens [1]	Innsats	Allment	Handel og liv i sentrum	Trafikk i sentrum	Bustad og fritidsbustad	Velferd/inkl./samarbeid	Lokal adm.	Lokal politikk	Fylke/stat	Næringsliv	Sivilsamfunn	Media	Politisk
H1: Omsetning per innbyggar i detaljhandel	Statistikk-banken 05361					R 2	L	J	H	M	L	L	H	H	M	H	L	M	H

Lenke til evt. nettbaserte datakjelder

Type data:
R = registreringar som uansett blir gjort
D = data må samlast inn spesielt

Frekvens: 1 = årleg, 2 = kvart 2. år (osv.)

Kor mykje innsats krev det å skaffe data? (låg/middels/høg)
Er data allment tilgjengelege? (ja/nei)

H = høg, M = middels, L = låg
Mørk farge er «gunstigare» enn lys

Handel og liv i sentrum (H)

Handel og liv i sentrum: Indikatorar som er med i manualen	Kjelde	Kommune				Tilgjengeleg			Temarelevans				Nytteverdi for kven					Formidling	
		Sortland	Stryn	Hol	Midt-Telemark	Type data og frekvens [1]	Innsats	Allment	Handel og liv i sentrum	Trafikk i sentrum	Bustad og fritidsbustad	Velferd/inkl./ samarbeid	Lokal adm.	Lokal politikk	Fylke/stat	Næringsliv	Sivilsamfunn	Media	Politisk
H1: Grøne areal i tettstaden	Statistikk-banken 10810					R1	L	J	H	M	H	H	H	H	M	H	H	H	H
H2: Omsetning per innbyggar i detaljhandel	Statistikk-banken 05361					R 2	L	J	H	M	L	L	H	H	M	H	L	M	H
H3: Tal tilsette i handel og service	kart.ssb.no					R 2	L	J	H	H	L	L	H	H	M	H	M	M	M
H4: Andel som jobbar i sentrum	Indikatorer for arealprofiler					R 1	L	J	H	H	M	L	M	M	M	H	M	M	M
H5: Norsk kulturindeks	kulturindeks.no					R 1	L	J	H	L	L	H	H	H	L	M	M	M	M
H6: Bruk av kulturtilbod	kulturindeks.no					R 1	L	J	H	L	L	H	H	H	L	M	M	M	M
H7: Besøkstal i kulturhuset	Årsmelding					R 1	L	J	H	L	L	H	H	H	L	M	M	M	M

[1] **Type data**: R = registreringar som uansett blir gjort, D = data må samlast inn spesielt. **Frekvens**: 1 = årleg, 2 = kvart 2. år (osv.).

Aktuelle tilleggsindikatorar

Handel og liv i sentrum

Handel og liv i sentrum: Indikatorar som ikkje er med i manualen	**Kjelde**	**Kommune**				**Tilgjengeleg**			**Temarelevans**				**Nytteverdi for kven**					**Formidling**	
		Sortland	Stryn	Hol	Midt-Telemark	Type data og frekvens	Innsats	Allment	Handel og liv i sentrum	Trafikk i sentrum	Bustad og fritidsbustad	Velferd/inkl./ samarbeid	Lokal adm.	Lokal politikk	Fylke/stat	Næringsliv	Sivilsamfunn	Media	Politisk
Opplevd trivsel i sentrum	Oppdrag					D 4	H	J	H	H	H	H	H	H	M	H	H	H	H
Bruk av leikeområde, nærmiljøanlegg og idrettsanlegg	Barnetråkk Kartlegging Anleggsregister					D 4	M	J	L	H	M	H	H	H	M	L	H	H	H
Bruk av byrom/møteplassar	Barnetråkk/ folketråkk Oppdrag Maptionnaire					D 2		J	H	H	M	H	H	H	M	M	H	H	H
Kjøpekraft (velferdsnivå)	SSB					R 1		J	H	L	M	H	H	H	M	H	M	M	H
Tomme forretningslokale	Oppdrag					D	H	N	H	L	L	M	H	H	M	H	M	H	H
Arb.plassutvikling i sentrum	Oppdrag					D	H	N	H	M	L	M	H	H	M	H	M	H	H
Tal serveringsstader	Oppdrag (næringsavd.?)					D	H	N	H	L	L	M	M	M	M	H	H	M	M

H1: Grøne areal i tettstaden

Statistikkbanken tabell 10810

- Grøne areal i tettstaden er viktig, både for trivsel, biomangfald og klimatilpassing. Ved å overvake korleis omfanget av dei grøne areala utviklar seg, kan ein unngå at viktige kvalitetar i nærmiljøet til mange av innbyggarane går tapt.
- SSB Statistikkbanken publiserer årlege arealbrukstal for alle norske tettstader.
- Nærare informasjon om statistikken finn du her.

	Areal	
	2015	2020
7851 Sortland		
Grønne områder, idretts- og sportsområder	0,10	0,16
Jordbruksareal	0,14	0,13
Skog	0,18	0,16
Våtmark	0,08	0,08

H1: Framgangsmåte

- Gå til Statistikkbanken tabell 10810 arealbruk i tettsteder
- Merk av årstal du vil ha data for (statistikken går tilbake til 2011)
- Søk opp namnet på tettstaden
- Marker arealklasser som gjeld grøne areal:
  - Grønne områder, idretts- og sportsområder
  - Jordbruksareal
  - Skog
  - Våtmark
- Klikk Vis tabell
- NB: Her kan du hente statistikk for i alt 19 arealklasser.

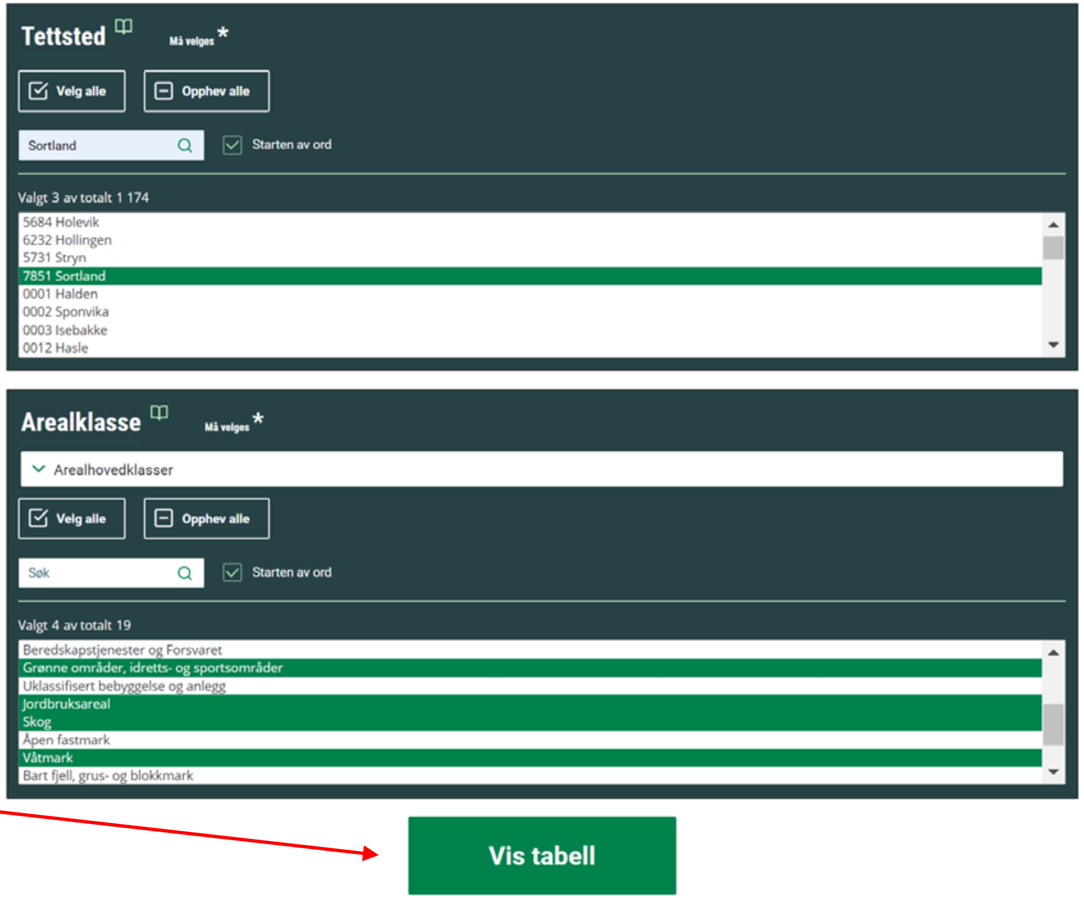

H2: Omsetning per innbyggar i detaljhandel

Statistikkbanken tabell 04776, kommune

- Kommunevis statistikk over detaljhandelomsetning per innbyggar og år (omsetninga som skjer i kommunen delt på tal innbyggarar i kommunen).
- SSB lagar ikkje varehandelstatistikk på finare geografisk nivå enn kommune. Detaljhandelsstatistikk for tettstader må eventuelt bestillast frå SSB som eit betalt oppdrag.
- Tala er eksklusiv omsetning av motorkjøretøy og bensin, og eksklusiv meirverdiavgift.

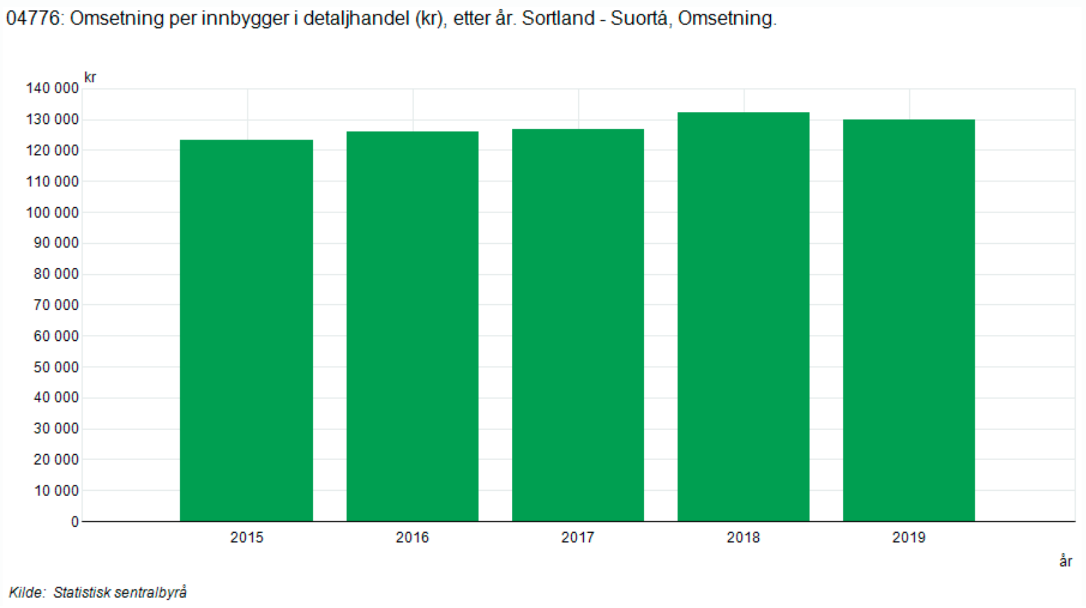

	Omsetning				
	2015	2016	2017	2018	2019
1870 Sortland - Suortá	123 158	125 846	126 569	132 118	129 742

H2: Framgangsmåte

- Gå til https://www.ssb.no/statbank/table/04776/
- Vel år
- Region: Klikk på «Alle kommuner» og søk på kommunenamn/nummer
- Ved val av kommune, ver obs på at kommunenummer og dataserie må korrespondere:
    - **3817 Midt-Telemark** har ingen data for åra før 2020
    - **0821 Bø (Telemark)** har ingen data etter 2019

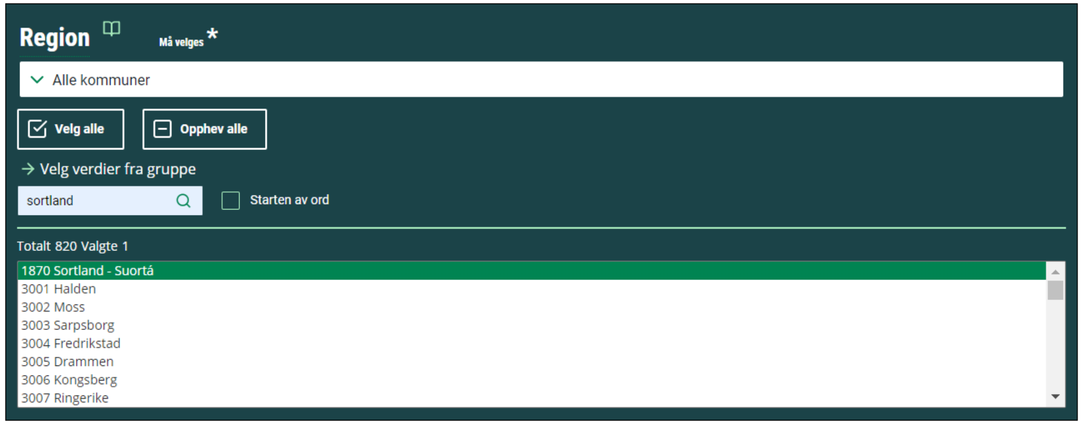

Skift mellom å få vist data som tabell eller diagram.

H3: Tal tilsette i handel og service

kart.ssb.no, tilsette per rute på 250 x 250 m

- Kartløysinga til SSB kan vise tal tilsette innan handels- og serviceverksemder per rute på 250 x 250 m.
- Data blir ikkje vist for ruter med mindre enn 10 tilsette.
- Statistikken er basert på Virksomhets- og foretaksregisteret.

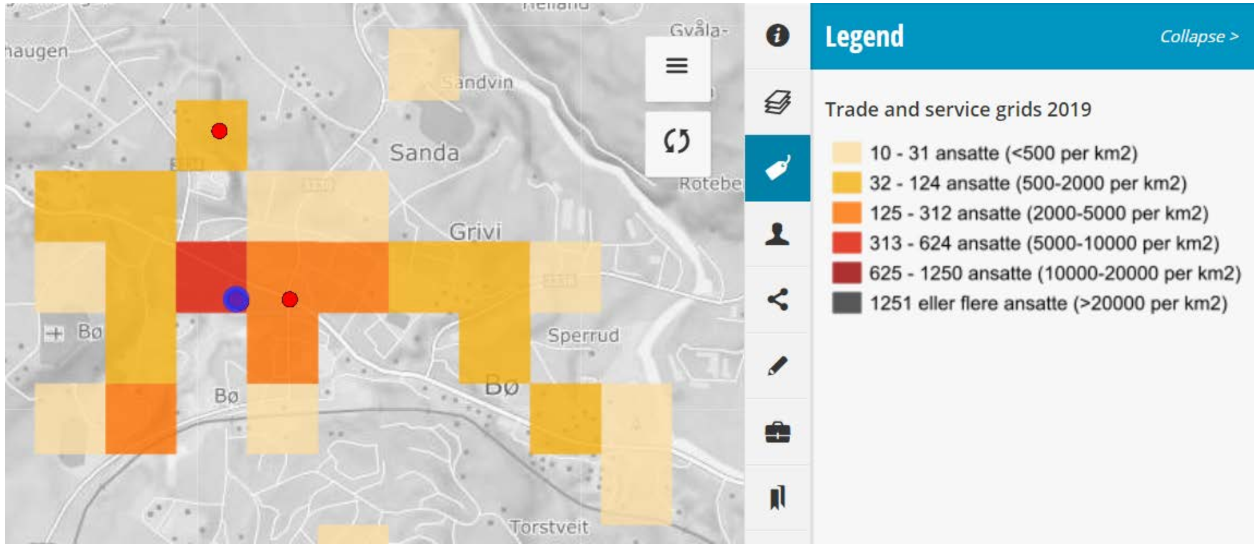

H3: Framgangsmåte

- Gå til kart/ssb.no
- Finn rett kartutsnitt
- Klikk symbolet for **Layer Manager**
- Opne menyen **Centre zones** ved å klikke pila til venstre
- Merk av **Trade and service grids 2019** og **tabellsymbolet**
- Vis **teiknforklaring** ved å klikke merkelappsymbolet
- Klikk på enkeltruter for å få eksakt tal tilsette innan handels- og servicenæringar (sjå neste side)

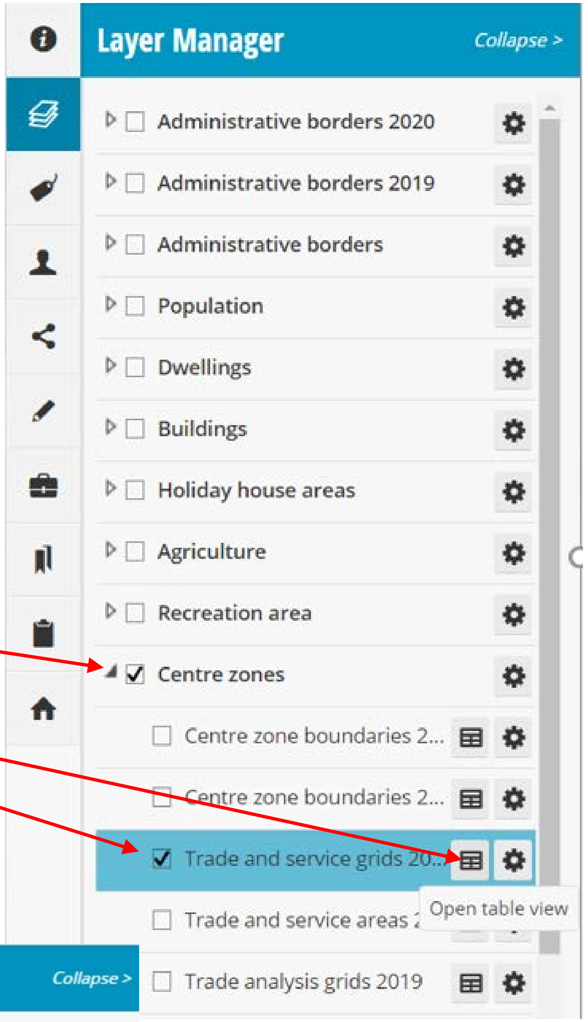

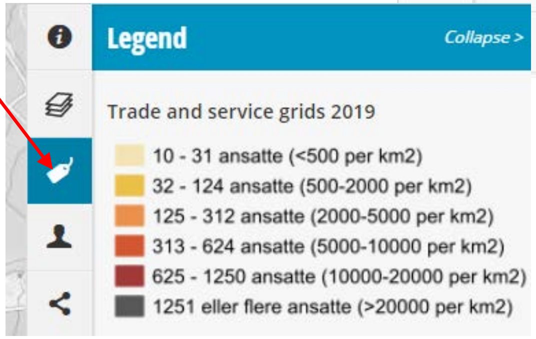

H3: Les data

Klikk på kvar enkelt rute for å lese av verdien i tabellen under kartet.

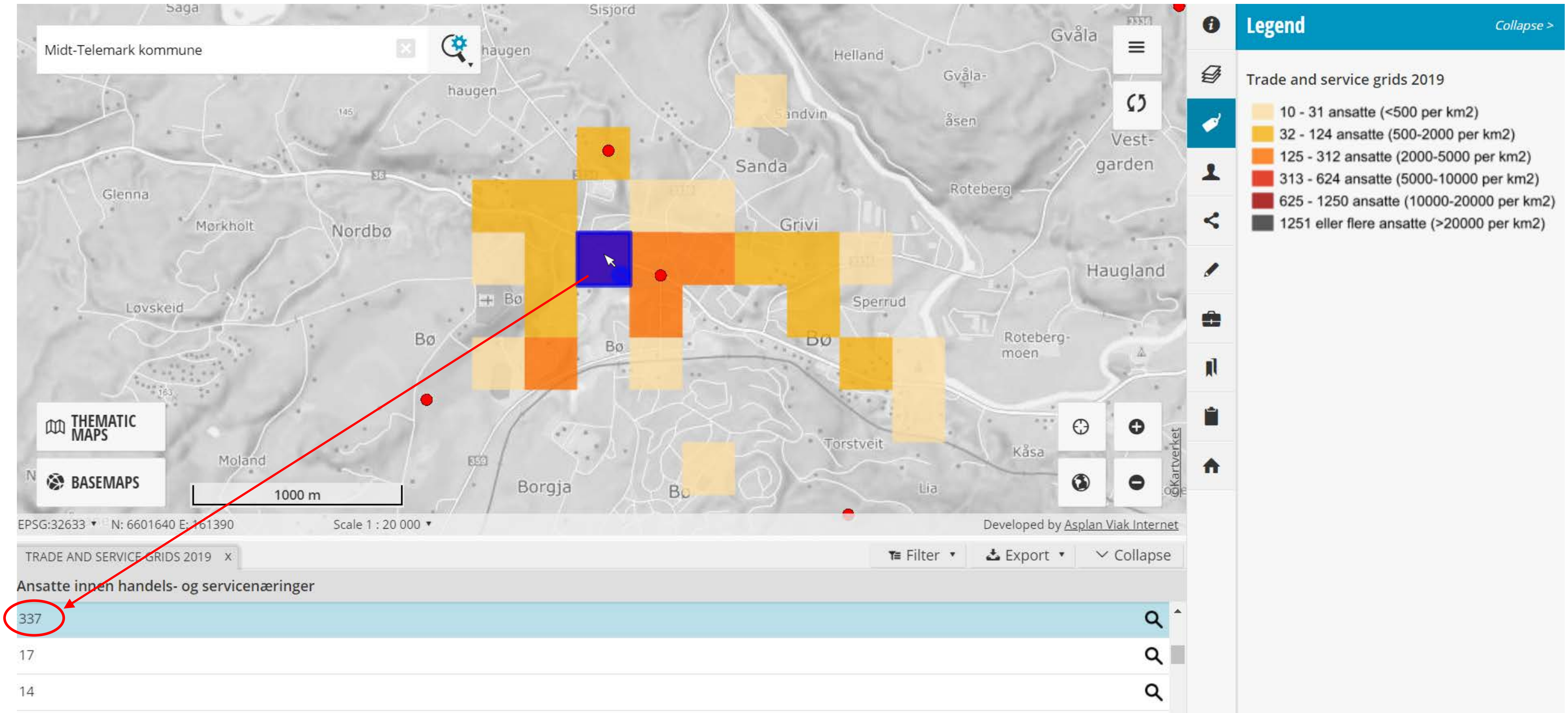

H4: Andel som jobbar i sentrum

- Indikatoren «andel som jobber i sentrum» på SSBs arealprofilar viser andel sysselsette (15-74 år) som har registrert arbeidsstad i den største sentrumssona i eigen bustadkommune.
- Gjeld berre sysselsette som har kopling til stadfesta verksemd, og kommunar med sentrumssone.
- Sentrum i Bø, Geilo, Stryn og Sortland er vist som blå område på karta under. Sjå her for SSB sin definisjon av *sentrum* (→ Om statistikken → Omgrep).

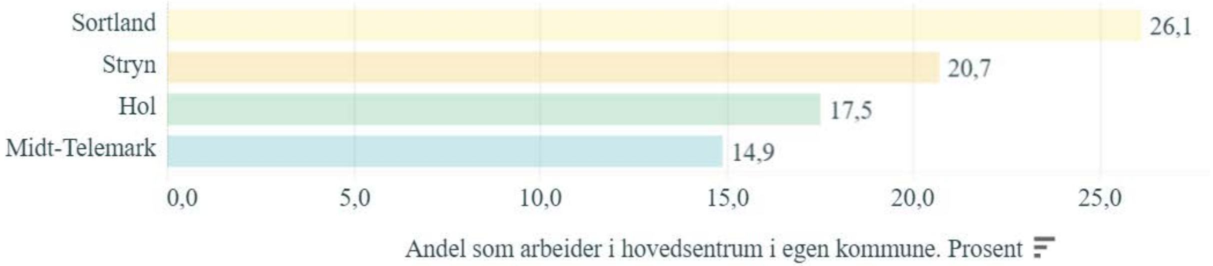

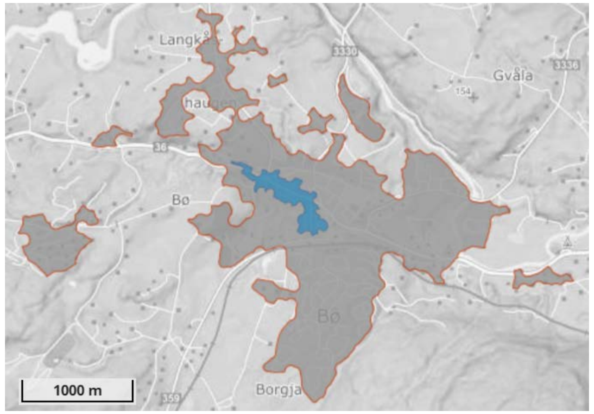

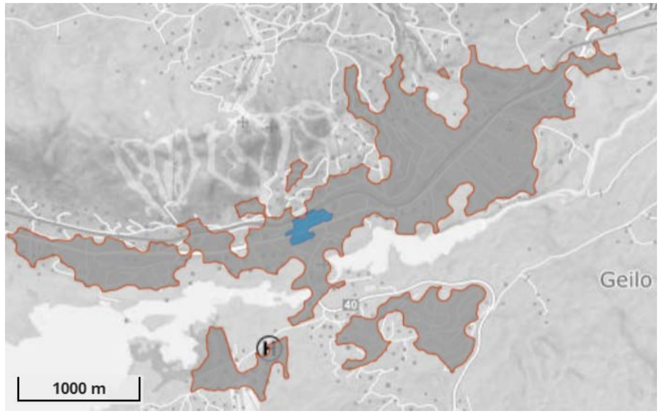

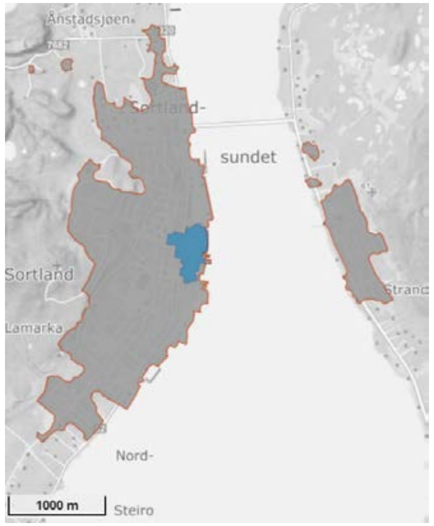

H4: Framgangsmåte

- Gå til Indikatorer for arealprofiler og klikk på indikatoren «Andel som jobber i sentrum»
- Velg rett år og skriv inn kommunenamn i søkefeltet.
- Gjenta kommunesøk om du vil samanlikne bestemte kommunar.
- Du kan også markere fylke og eventuelt kombinere med framheving av kommune.

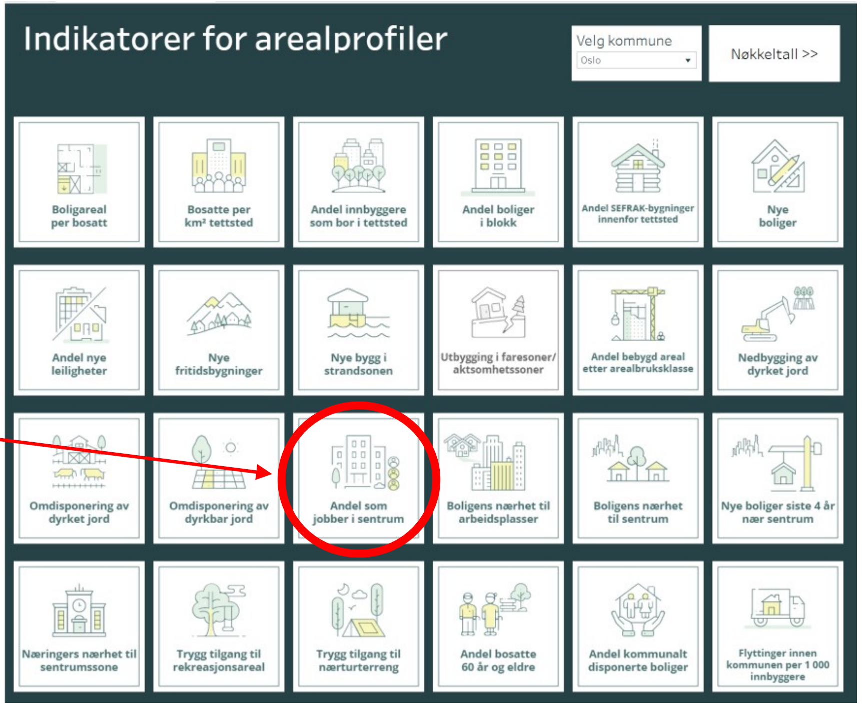

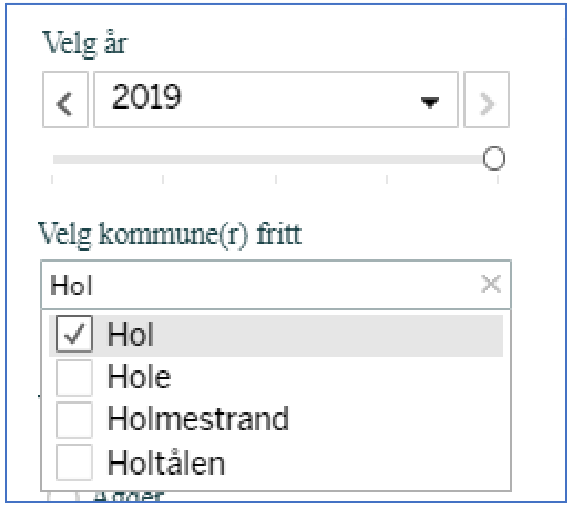

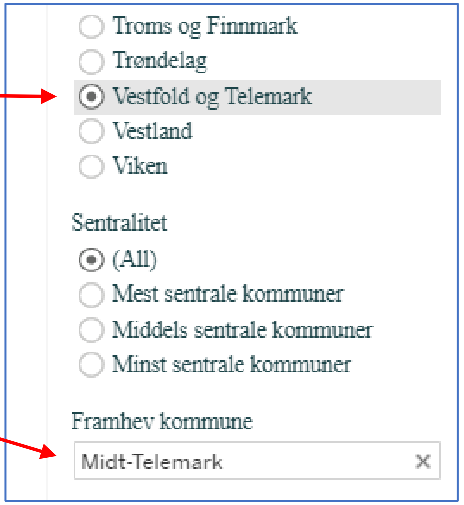

H5: Norsk kulturindeks

kulturindeks.no

- Norsk kulturindeks blir kvart år utarbeidd av Telemarkforsking, og presentert på kulturindeks.no. Der blir norske kommunar rangert ut frå kor godt dei skårar på ein indeks som er bygd opp av i alt 37 indikatorar fordelt på 10 hovudkategoriar.
- Ettersom mange av indikatorane er knytt til kulturtilbodet i sentrum, kan ein velje å bruke kommunen si **rangering i Norsk kulturindeks** som ein sjølvstendig indikator under temaet handel og liv i sentrum.
- Til høgre ser vi korleis Stryn kommune på denne indeksen har klatra frå 242.-plass i 2014 til 103.-plass i 2019. Radardiagrammet syner at kommunen skårar høgt på indikatorar som bibliotek (41.-plass) og konsertar (58.-plass), men lågt for museum og kunstnarar.
- **Framgangsmåte**: Gå til kulturindeks.no, klikk på **Finn resultater for din kommune**, skriv inn kommunenamn og pass på at variabel er sett til Kulturindeks.

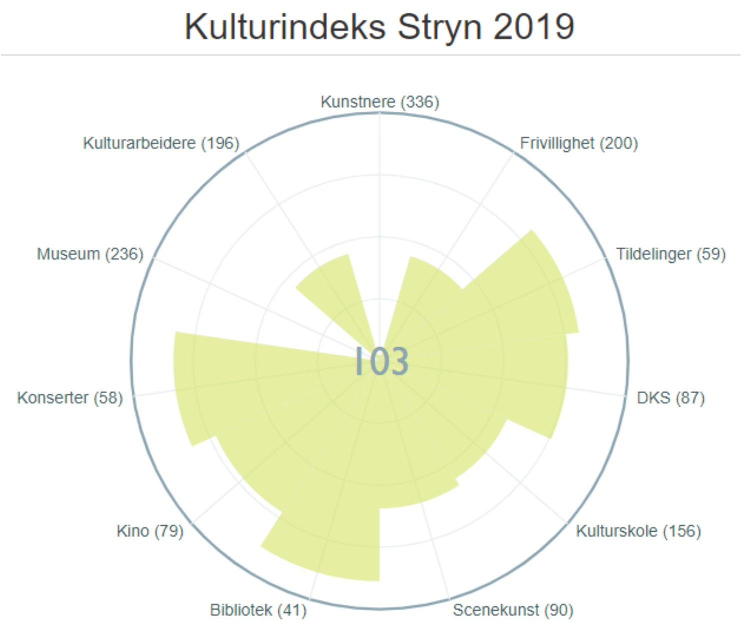

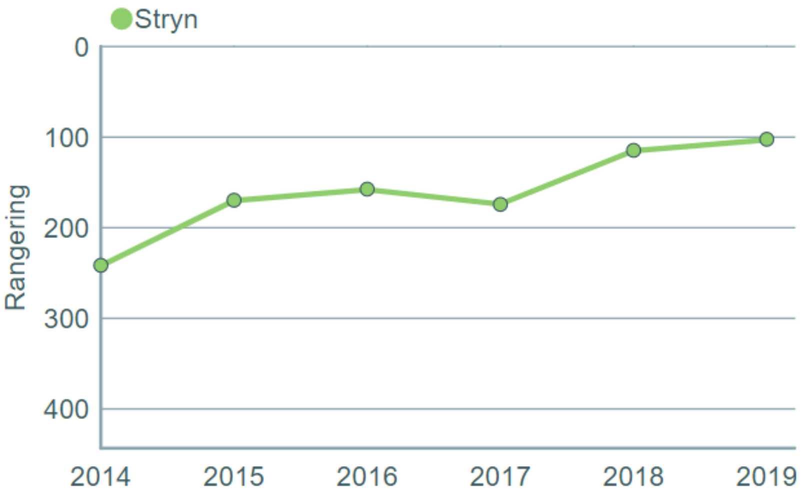

H6: Bruk av kulturtilbod

kulturindeks.no

- Mange av indikatorane som inngår i Norsk kulturindeks dreier seg om besøkstal på kulturtilbod. I tabellen har vi markert 1-2 indikatorar per hovudkategori som vi tilrår å bruke.
- Det vil vere behov for lokale tilpassingar, t.d. dersom det ikkje finst museum i sentrum (eller det viktigaste av fleire museum i kommunen ligg utanfor sentrum), fell denne indikatoren vekk.
- Bibliotekindikatorar kan brukast aktivt i arbeidet med å utvikle biblioteka som sosial og kulturell møteplass.
- Alle indikatorane er rekna ut per innbyggar *i kommunen*, sjølv om ikkje alle brukarane av kulturtilboda er busette i kommunen.

Museum	Konsertar	Kino	Bibliotek
Totalt besøk	Billettselskap arrangement	Filmframvisingar	Utlån
Betalande besøk	Billettselskap omsetning	Kinobesøk	Bibliotekbesøk
Utstillingar og arrangement		Mangfald filmframvisingar	Vaksne aktive lånarar
		Mangfald kinobesøk	Arrangement deltakarar

H6: Framgangsmåte

- Gå til kulturindeks.no, klikk på **Steder**
- Vel **år**, klikk **Kommuner** og skriv kommunenamn eller -nummer i feltet
- Vel tema i menyen under **Velg variabel**
- Viss kommunen ikkje bestiller rapport frå kulturindeks.no, må du **lese av** indikatorverdi frå y-aksen i diagrammet. Eit stort pluss er at ein kan følgje utviklinga av indikatoren i høve til lands- og fylkesgjennomsnittet.
  - Eks.: Etter at Kulturfabrikken opna i okt. 2014, har Sortland hatt vesentleg høgare omsetning av konsertbillettar per innbyggar enn fylket og landet. I 2018 gjekk billettsalet til konsertar i Sortland mellombels ned, og ligg no likt med landssnittet.

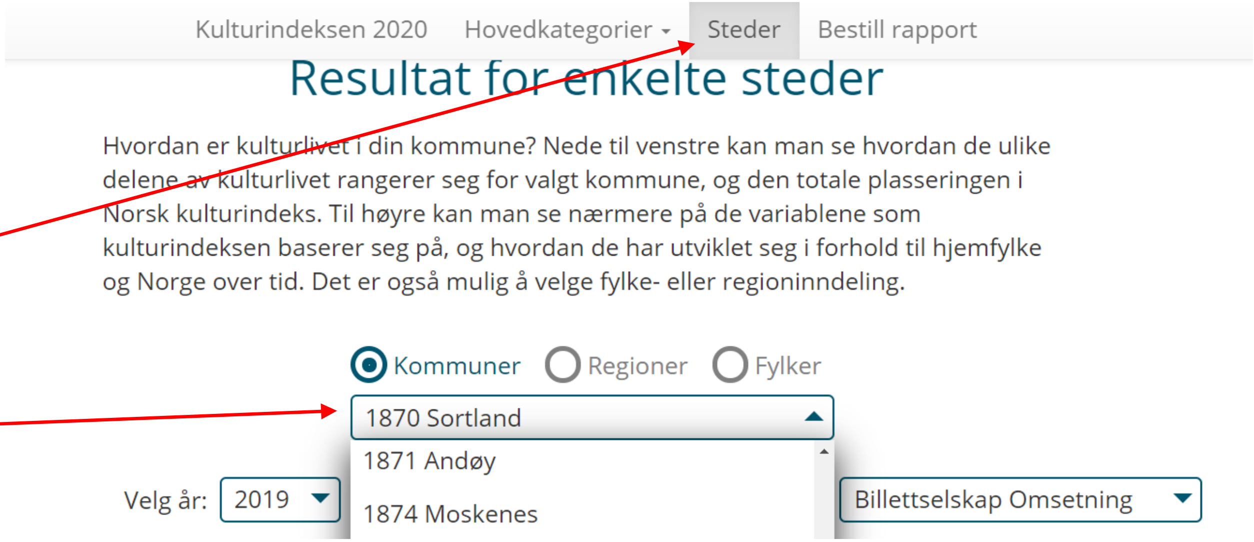

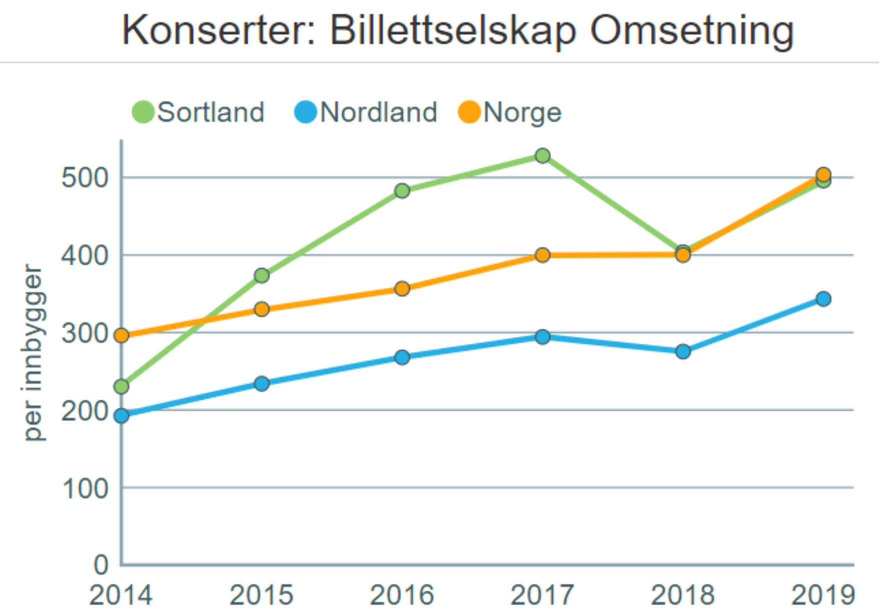

H7: Besøkstal i kulturhuset

Årsmeldinga frå det lokale kulturhuset

- Norsk kulturindeks (H4) kartlegg oppslutning om konsertar med omsetningstal frå ulike billettselskap.
- I nokre kommunar vil det vere ønskeleg å følgje utviklinga i besøket hos kulturhuset eller ein annan enkeltaktør.
- Besøkstal går fram av **årsmeldinga** til kulturhuset. Eksemplet til høgre er henta frå Kulturfabrikken i Sortland.

Besøkstallet på arrangementer, kino og bibliotek til sammen er på 102 311 personer. Dette tallet inkluderer publikum på gratisarrangementer men ikke besøk i Kulturkaféen, kulturskolen, voksenopplæringen, Newtonrommet og ellers på bygget. Dette tallet inkluderer heller ikke antall deltakere på møter, kurs og konferanser.

Besøk på arrangement (billett og gratis), kino og bibliotek:

Arena	2014	2015	2016	2017	2018
Biblioteket	38 000	39 033	40 000	40 000	48 000
Kino	15 458	18 458	22 176	22 487	22 693
Arrangementer	28 679	38 718	34 688	35 864	31 618
Totalt	**82 137**	**96 209**	**96 864**	**98 351**	**102 311**

Trafikk i sentrumsområdet (T)

Trafikk i sentrumsområdet: Indikatorar som er med i manualen	Kjelde	Kommune				Tilgjengeleg			Temarelevans				Nytteverdi for kven					Formidling	
		Sortland	Stryn	Hol	Midt-Telemark	Type data og frekvens	Innsats	Allment	Handel og liv i sentrum	Trafikk i sentrum	Bustad og fritidsbustad	Velferd/inkl./samarbeid	Lokal adm.	Lokal politikk	Fylke/stat	Næringsliv	Sivilsamfunn	Media	Politisk
T1: Biltrafikk gjennom sentrum (ÅDT)	trafikkdata.no					R 1	L	J	M	H	M	M	H	H	H	M	M	M	H
T2: Sykkeltrafikk gjennom sentrum (ÅDT)	trafikkdata.no					R 1	L	J	M	H	M	M	H	H	H	M	M	M	H
T3: Andel av kommunale vegar tilrettelagt for sykkel	KOSTRA					R 1	L	J	M	H	M	M	H	H	H	M	M	M	H

Type data: R = registreringar som uansett blir gjort, D = data må samlast inn spesielt. **Frekvens**: 1 = årleg, 2 = kvart 2. år (osv.).

Aktuelle tilleggsindikatorar

Trafikk i sentrumsområdet

Trafikk i sentrumsområdet: Indikatorar som ikkje er med i manualen	**Kjelde**	**Kommune**				**Tilgjengeleg**			**Temarelevans**				**Nytteverdi for kven**					**Formidling**	
		Sortland	Stryn	Hol	Midt-Telemark	Type data og frekvens	Innsats	Allment	Handel og liv i sentrum	Trafikk i sentrum	Bustad og fritidsbustad	Velferd/inkl./ samarbeid	Lokal adm.	Lokal politikk	Fylke/stat	Næringsliv	Sivilsamfunn	Media	Politisk
Reisevanar GSKB	Oppdrag, SVV					D	H	J	H	H	H	H	H	H	H	M	H	H	H
Andel gjennomgangstrafikk	Kartlegging					D	H	J	H	H	M	M	H	H	H	H	H	H	H
Andel sykkelreiser	Kartlegging					D	H	J	M	H	M	M	H	H	H	M	M	H	H
Inn- og utpendling	SSB					D	M	N	M	H	H	M	H	H	H	M	M	M	H
Andel kollektive arbeids- og fritidsreiser	Busselskap, FK					R	L	N	L	H	M	M	H	H	H	M	M	L	M
Dekning sentrumsparkering	Oppdrag, kom.					D	H	J	H	H	H	H	H	H	M	M	M	H	H
Tal trafikkulykker	SVV					R	M	J	H	H	M	H	H	H	H	M	H	H	H
Opplevd tryggheit i trafikken (skumle parti/kryssingar)	Barntråkk, eldretråkk					D	H	J	M	H	H	H	H	H	M	M	H	H	H
Andel el-bilar	Kartlegging																		
Luftkvalitet	NILU																		

T1: Biltrafikk gjennom sentrum

Trafikkdata.no, årsdøgntrafikk for motorkjøretøy (inkl. motorsyklar)

- Trafikkdata.no formidlar data frå trafikkregistreringsstasjonar på det statlege og fylkeskommunale vegnettet, og nokre kommunale vegar.
- Dette materialet gir ikkje innsikt i interntrafikken i sentrumsområdet, og skil ikkje mellom lokal- og gjennomgangstrafikk.
- Registreringane gjeld m.a. kjøreretning og lengd på kjøretøy. Dette kan ein studere i tabellvisning, og t.d. få ut ÅDT for tungtrafikk.

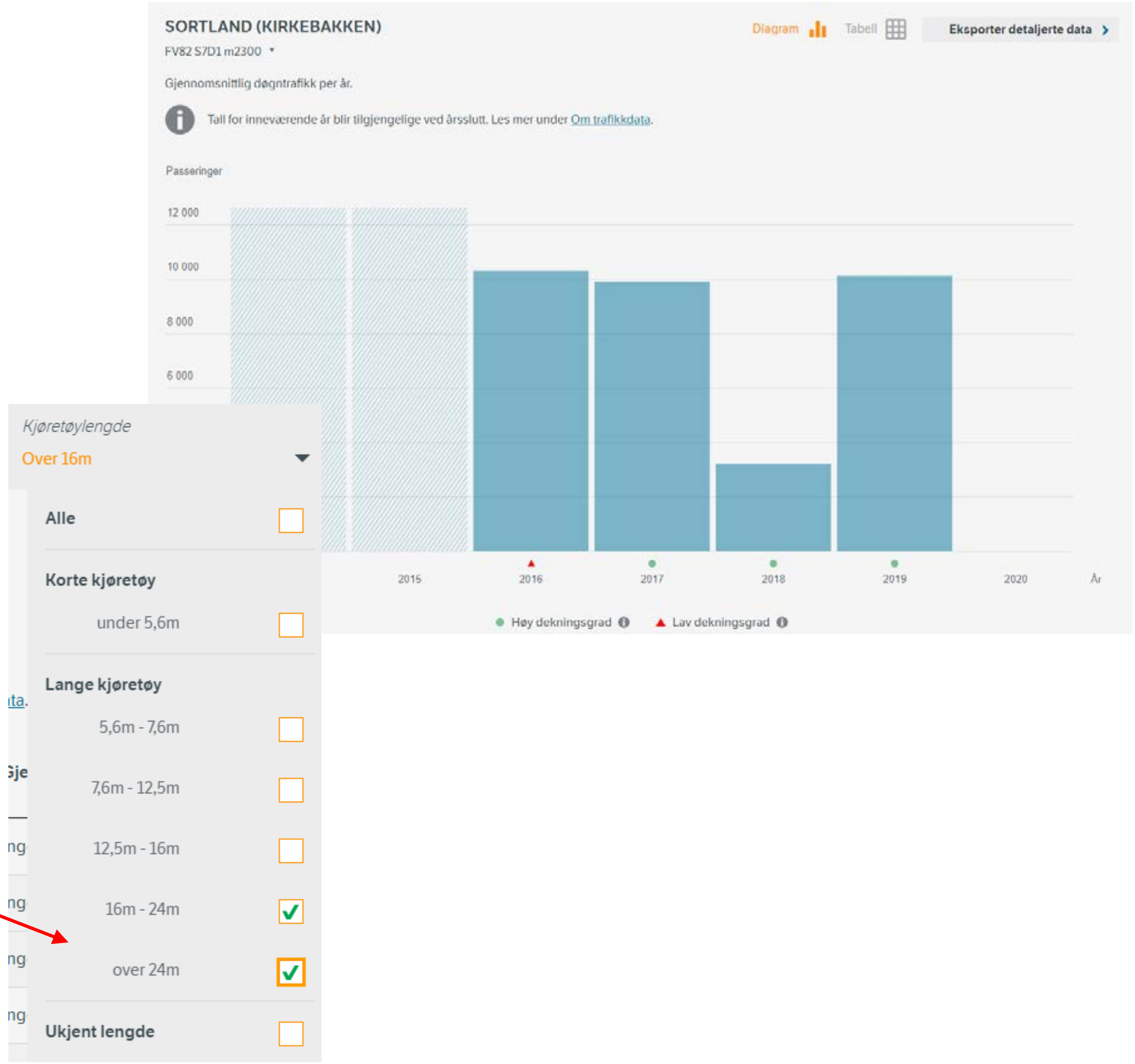

T1: Framgangsmåte

- Gå til trafikkdata.no
- Vel **Motorkjøretøy** under trafikanttype
- Etter kvart som du zoomar inn til rett kartutsnitt, vil tal trafikkregistrerings-stasjonar visast som kvite tal i blå sirklar. Enkeltstasjonar er blå prikkar utan tal.
- Klikk ønskt teljepunkt, klikk **Utforsk data**.
- Vel ønskt tidsoppløysing, vi foreslår ÅDT.
- Tabellvisning gir gjennomsnittleg døgntrafikk for yrkesdøgn, helgedøgn og alle dagar.
- Kontakt trafikkdata@vegvesen.no dersom store avvik, som ÅDT for Kirkebakken i 2018 vist på førre side.
- Klikk på **Eksporter detaljerte data** og lagre som excel-fil for eventuell analyse.

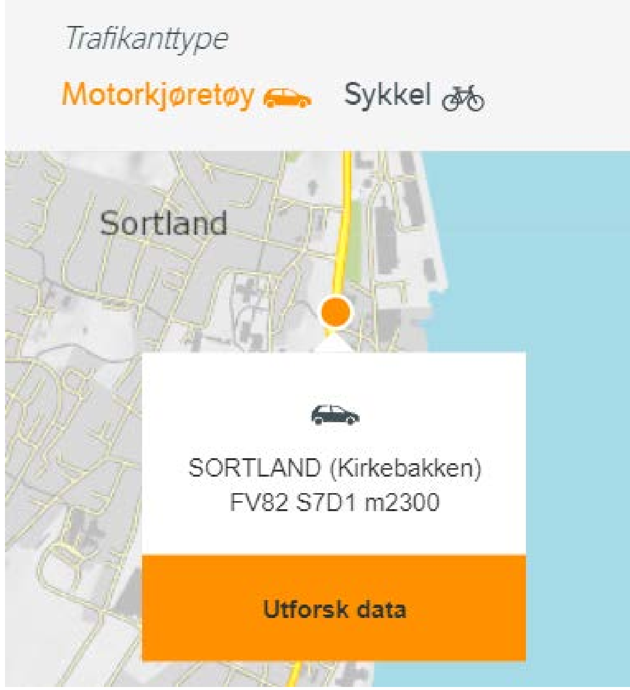

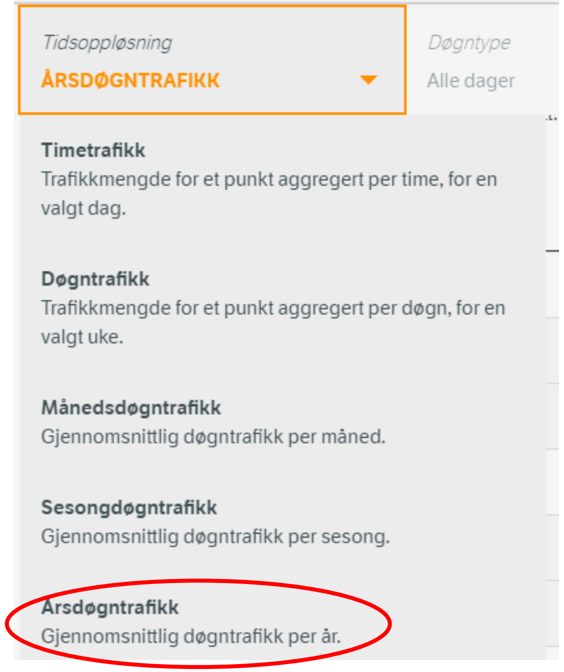

T2: Sykkeltrafikk gjennom sentrum

Trafikkdata.no, årsdøgntrafikk for syklar

- Trafikkdata.no har også data for sykkelteljepunkt.
- Av dei fire kommunane i tettstadpakke-prosjektet er det berre Midt-Telemark som har (to) sykkelteljepunkt. Også dette er for lite til å analysere sykkel si rolle i interntrafikken i sentrum.
- ÅDT for eit enkelt sykkelteljepunkt kan likevel seie noko om effekten av tiltak for å fremje sykling.
- Framgangsmåten er den same som for T1, bortsett frå at du vel **sykkel** under trafikanttype.

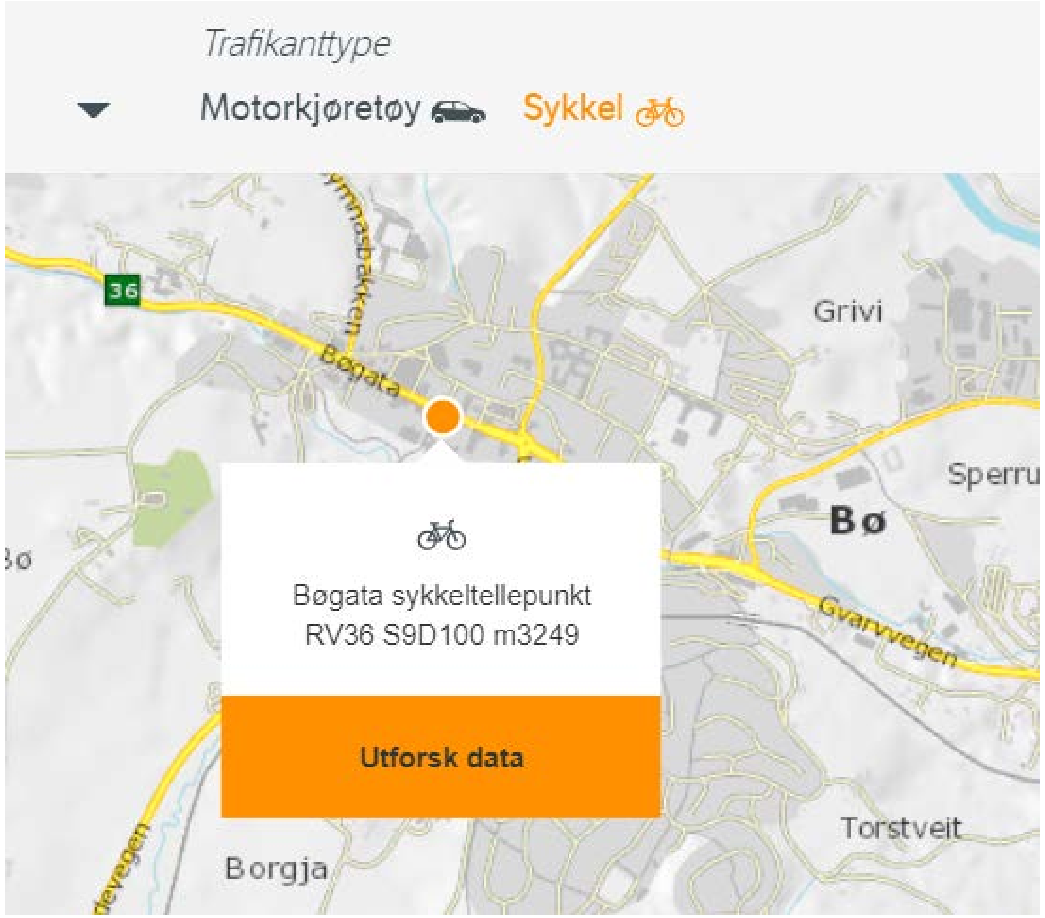

T3: Andel kommunale vegar tilrettelagt for sykkel

KOSTRA: https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra

- KOSTRA nøkkeltal samferdsel: «Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for av alle kommunale veier (prosent)»
- Dette er tal som kommunen har sendt inn til SSB. Teknisk etat kan lage tilsvarande indikator for eit relevant utsnitt av kommunen, t.d. sentrumsområdet og tilførselsvegar som er innanfor normal sykkelavstand.
- Indikatoren bør også omfatte **riks- og fylkesvegar** i det aktuelle området.

Samferdsel

Oppdatert 15.06.2020.

TILPASS TABELLEN:
☑ Kostragruppe
☑ Landet uten oslo
☐ Landet
☐ Fylkesgjennomsnitt
☐ Vis flere kommuner for sammenligning

Nøkkeltall	Enhet	Hol	Kostragruppe 03	Landet uten Oslo
		2019 +	2019 +	2019 +
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for av alle kommunale veier (prosent) [3]	prosent	13,5	5,5	14,6

[3] Omfatter sykkelveier, kombinerte gang- og sykkelveier, egne sykkelfelt og tiltak i gater med fartsgrense skiltet 30 km/t eller 40 km/t som inngår i et sykkelveinett. Tosidige sykkelfelt inngår med 1*veilengden. Fortau langs kommunal vei inngår ikke.

T3: Framgangsmåte

- Gå til https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra
- Skriv inn kommunenamn
- Klikk på tenesteområde samferdsel
- Tilpass tabellen ved å velje samanlikningsgrunnlag

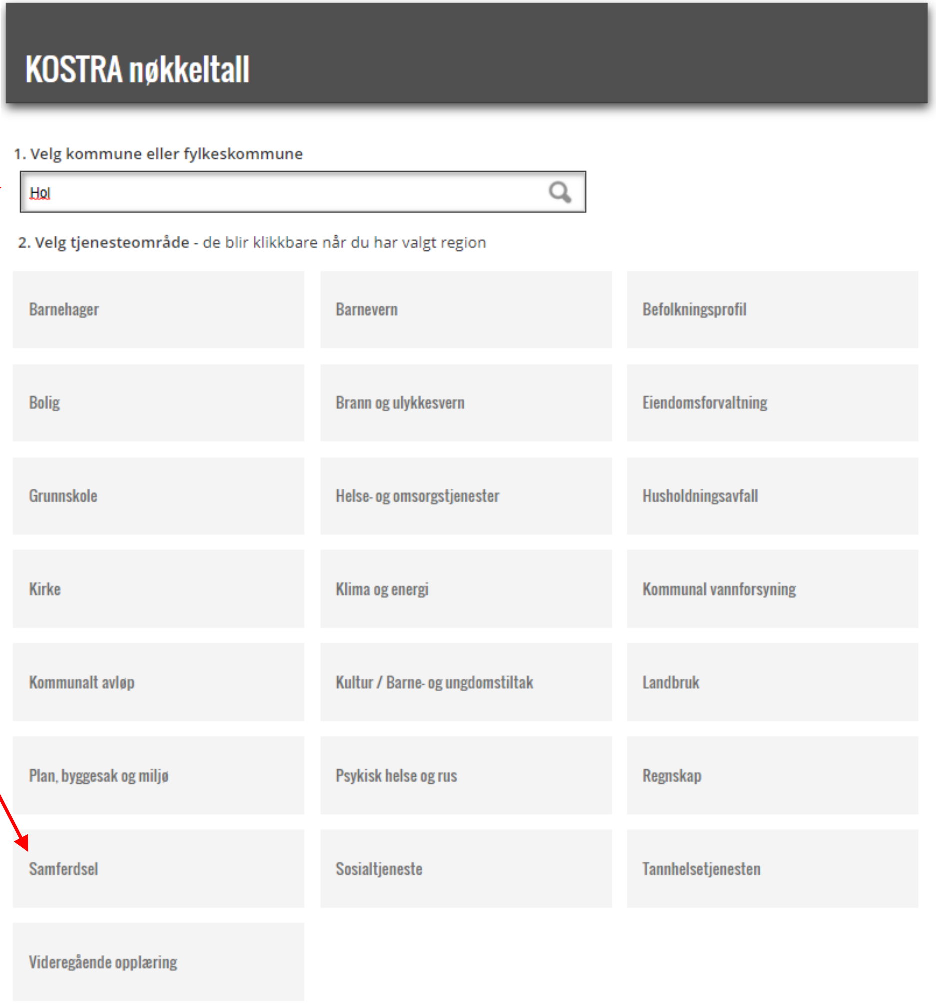

Bustad og fritidsbustad (B)

Bustad og fritidsbustad: Indikatorar som er med i manualen	Kjelde	Kommune				Tilgjengeleg			Temarelevans				Nytteverdi for kven					Formidling	
		Sortland	Stryn	Hol	Midt-Telemark	Type data og frekvens	Innsats	Allment	Handel og liv i sentrum	Trafikk i sentrum	Bustad og fritidsbustad	Velferd/inkl./samarbeid	Lokal adm.	Lokal politikk	Fylke/stat	Næringsliv	Sivilsamfunn	Media	Politisk
B1: Befolkning etter kjønn og alder	Statistikk-banken 04362					R	M	J	H	M	H	H	H	H	L	M	M	M	M
B2: Andel eldre over 70/80 år	kart.ssb.no					R	L	J	H	M	H	H	H	H	L	M	M	M	M
B3: Busette pr. km² tettstad	Indikatorer for arealprofiler					R	L	J	H	M	H	M	H	H	L	M	M	M	M
B4: Bustadtype	Statistikk-banken 11508					R	L	J	H	M	H	M	H	H	L	M	M	L	M
B5: Tettheit av bustader	kart.ssb.no					R	M	J	H	M	H	M	H	H	L	M	M	L	M
B6: Tettheit av fritidsbustader	kart.ssb.no					R	M	J	M	L	H	M	H	H	L	M	M	M	M

Type data: R = registreringar som uansett blir gjort, D = data må samlast inn spesielt. **Frekvens**: 1 = årleg, 2 = kvart 2. år (osv.).

B: Aktuelle tilleggsindikatorar

Bustad og fritidsbustad: Indikatorar som ikkje er med i manualen	Kjelde	Kommune				Tilgjengeleg			Temarelevans				Nytteverdi for kven					Formidling	
		Sortland	Stryn	Hol	Midt-Telemark	Type data og frekvens	Innsats	Allment	Handel og liv i sentrum	Trafikk i sentrum	Bustad og fritidsbustad	Velferd/inkl./samarbeid	Lokal adm.	Lokal politikk	Fylke/stat	Næringsliv	Sivilsamfunn	Media	Politisk
Bebuarar per husstand etter bygningstype	[Statistikkbanken 11509]()					D	M	N [2]	L	L	H	M	M	M	L	L	L	L	M
Andel aldersvenlege bustader	Metode: Husbanken?					D	H	N	M	L	H	H	M	M	L	L	H	M	M
Bustadsattraktivitet	Oppdrag: TF					D	M	N	H	L	H	H	H	H	M	H	H	M	H
Bustadbehov/-preferansar	Oppdrag					D 4	H	N	M	L	H	M	H	H	L	M	L	L	M
Andel tomme sentrumshus (ikkje busette og fritidshus)	Kommunen, oppdrag					D 2	M	N	H	L	H	M	M	M	L	L	M	M	M
Tal tilgjengelege sentrumsbustader	Kommunen, SSB (gis-analyse)					D 2	M	N	H	L	H	L	H	M	L	L	M	M	M
Flyttemønster	SSB					D	H	N	M	L	H	L	H	H	M	H	H	H	H

[2] Statistikken er berre tilgjengeleg for Sortland («store kommunar») og er ikkje avgrensa til sentrumsområdet.

B1: Befolkning etter kjønn og alder

Statistikkbanken tabell 04362, grunnkrets

- I 2018 la SSB fram nye tabellar som viser folketal i grunnkretsar fordelt på kjønn og alder (sjå artikkel).
- Ved å hente data for dei grunnkretsane som dekkjer sentrumsområdet (sjå vedlegg i slutten av dokumentet), kan du lage indikatorar for alders- og kjønnsfordeling.
- Data blir presentert som tal personar i ulike aldersgrupper. Til bruk som indikator er det mest aktuelt å rekne om til prosent av folketalet, t.d. «andel barn under 16 år»
- Dersom du bestiller data for berre eitt år og éin grunnkrets kan du få resultatet vist som befolkningspyramide.

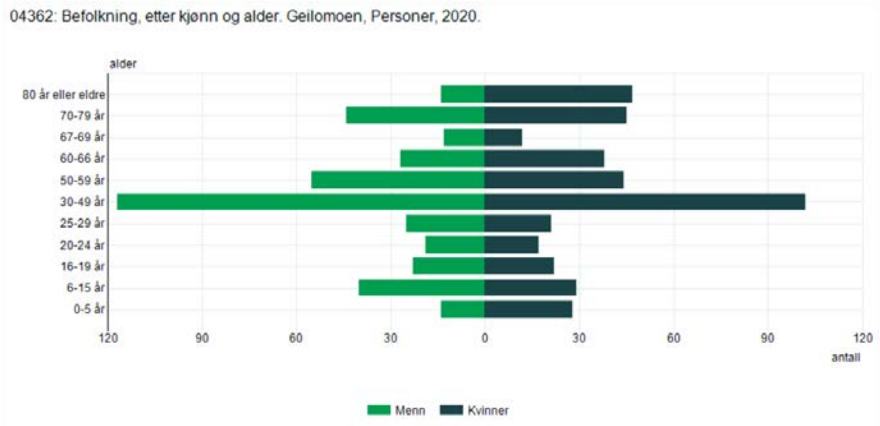

						Personer 2020
30440207	Geilomoen	1	Menn	00-05	0-5 år	14
				06-15	6-15 år	40
				16-19	16-19 år	23
				20-24	20-24 år	19
				25-29	25-29 år	25
				30-49	30-49 år	117
				50-59	50-59 år	55
				60-66	60-66 år	27
				67-69	67-69 år	13
				70-79	70-79 år	44
				080+	80 år eller eldre	14
		2	Kvinner	00-05	0-5 år	28
				06-15	6-15 år	29
				16-19	16-19 år	22
				20-24	20-24 år	17
				25-29	25-29 år	21
				30-49	30-49 år	102
				50-59	50-59 år	44
				60-66	60-66 år	38
				67-69	67-69 år	12
				70-79	70-79 år	45
				080+	80 år eller eldre	47

Av personvernomsyn er alle verdiar lik 1 eller 2 gjort om til 0 eller 3 på ein måte som gjer at summen av tala framleis er rett.

B1 framgangsmåte

- Statistikkbanken https://www.ssb.no/statbank/table/04362
- Vel aktuelt år (som regel det siste)
- **Avansert søk for region**: Skriv inn dei første siffera som er felles for grunnkretsnummera du er ute etter
- Marker dei aktuelle grunnkretsane og klikk **Velg markerte verdier**
- Klikk: Ok, returner til hovedsiden med de markerte verdiene.
- Klikk **Velg alle** på både **Kjønn** og **Alder**
- Klikk **Vis tabell**
- Klikk **Lagre tabell som xlsx** for behanding i Excel
- Velg **Tabell – Visning 2** eller **Befolkningspyramide** (sjå neste side)
- Evt. lagre spørringa for seinare bruk (etter først å ha oppretta eigen brukar). Det blir oppretta ei lenke som du brukar neste år når du skal oppdatere tabellen.

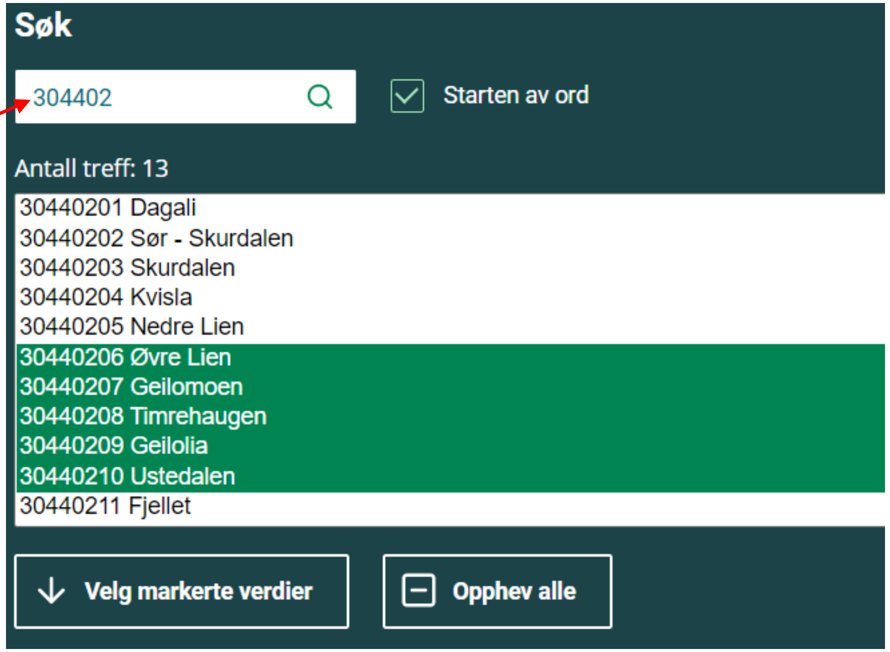

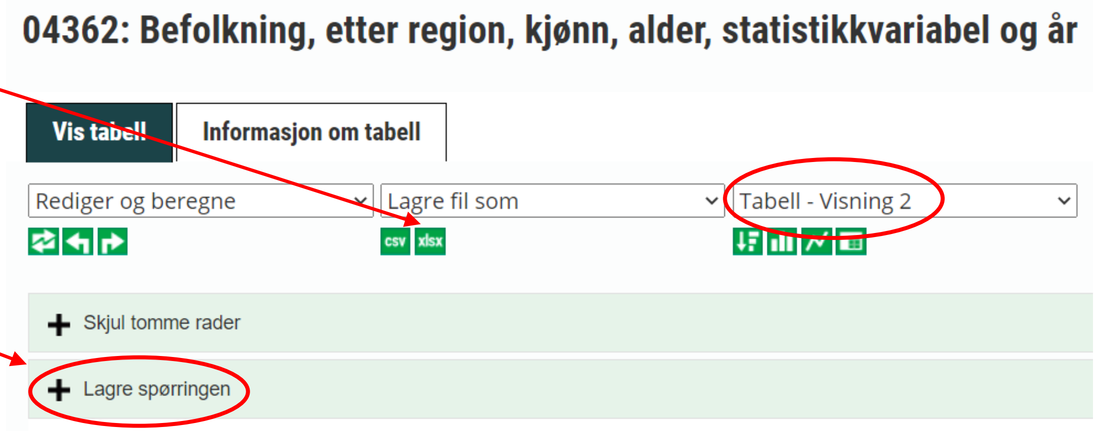

B2: Andel eldre over 70/80 år

kart.ssb.no, grunnkrets

- Denne indikatoren er avleidd av den same statistikken som i B1 (Statistikkbanken tab. 04362), men ligg som ferdig parameter i kartportalen til SSB.
- Du vel om kartet skal vise andel eldre over 70 eller 80 år.
- Enklare bestilling enn B1, men du må klikke på kartet for å få dei data som trengst for å bruke dette som ein indikator.

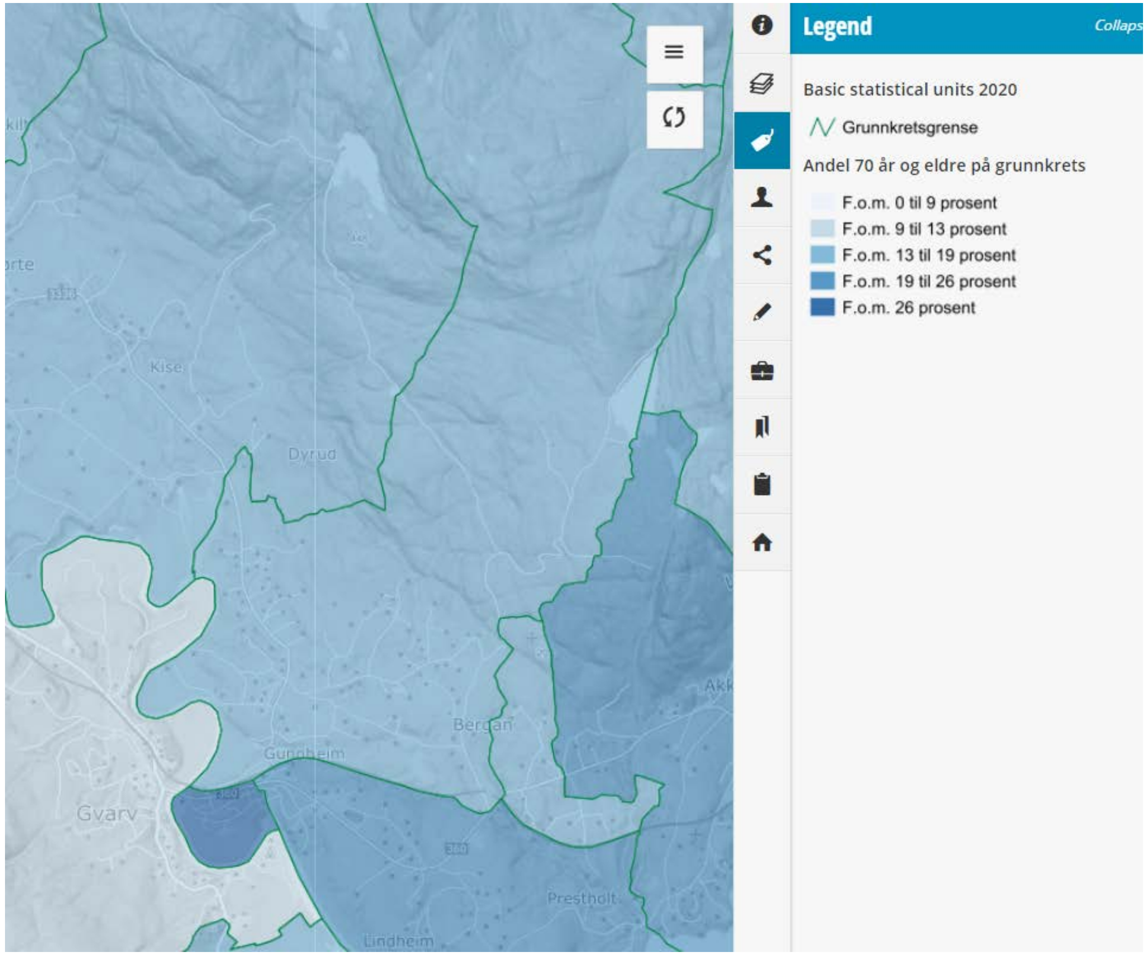

B2: Framgangsmåte

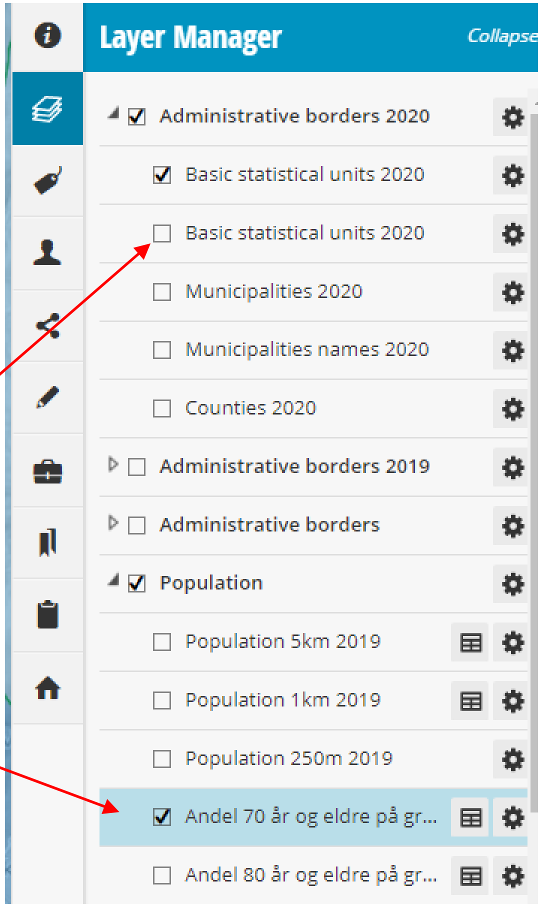

- Gå til kart.ssb.no → finn rett kartutsnitt
- Klikk symbolet for **Layer Manager**
- Opne menyen **Administrative borders 2020**, merk av **Basic statistical units 2020**
- Vis grunnkretsnamn/-nummer: Klikk også den nedste **Basic statistical units 2020**
- Opne **Population**, merk av **Andel 70 (80) år og eldre på grunnkrets**
- Teiknforklaring: Klikk merkelappsymbolet
- Få bakgrunnskartet tydelegare fram: Klikk på tannhjulet til høgre for laget du har valt (i dette tilfellet «Andel 70 år...») og juster **Map layer opacity**:

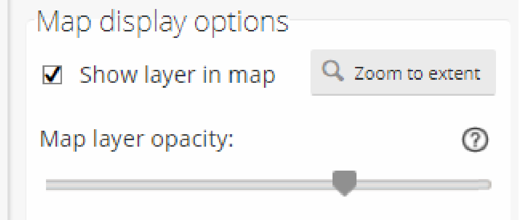

- Klikk på kartet for å få eksakte data per grunnkrets
  - Eks: I 2019 var 24% av dei busette i grunnkretsen Bø 70 år eller eldre.

B3: Busette per km^2 tettstad

- Tal busette per kvadratkilometer tettstadsareal i kommunen er ein av indikatorane i SSBs arealprofilar.
- For kommunar med fleire tettstader vil innbyggartal og areal i også dei mindre tettstadene inngå i indikatoren.

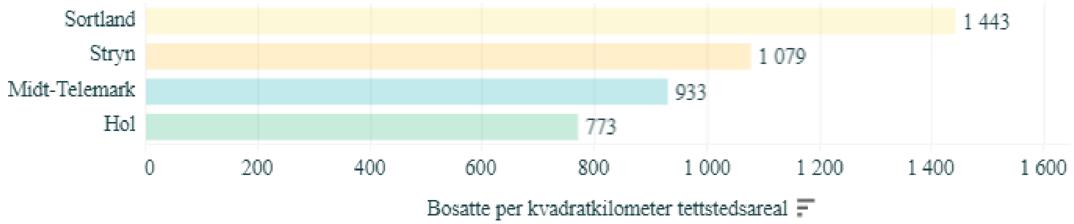

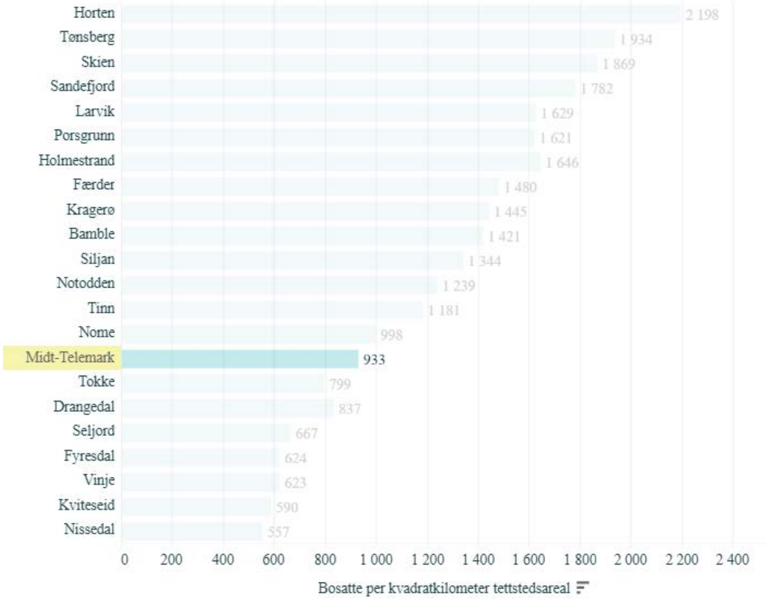

B3: Framgangsmåte

- Gå til Indikatorer for arealprofiler og klikk på indikatoren «Bosatte per km² tettsted»
- Velg rett år og skriv inn kommunenamn i søkefeltet.
- Gjenta kommunesøk om du vil samanlikne bestemte kommunar.
- Du kan også markere fylke og eventuelt kombinere med framheving av kommune (sjå diagram på den førre sida).

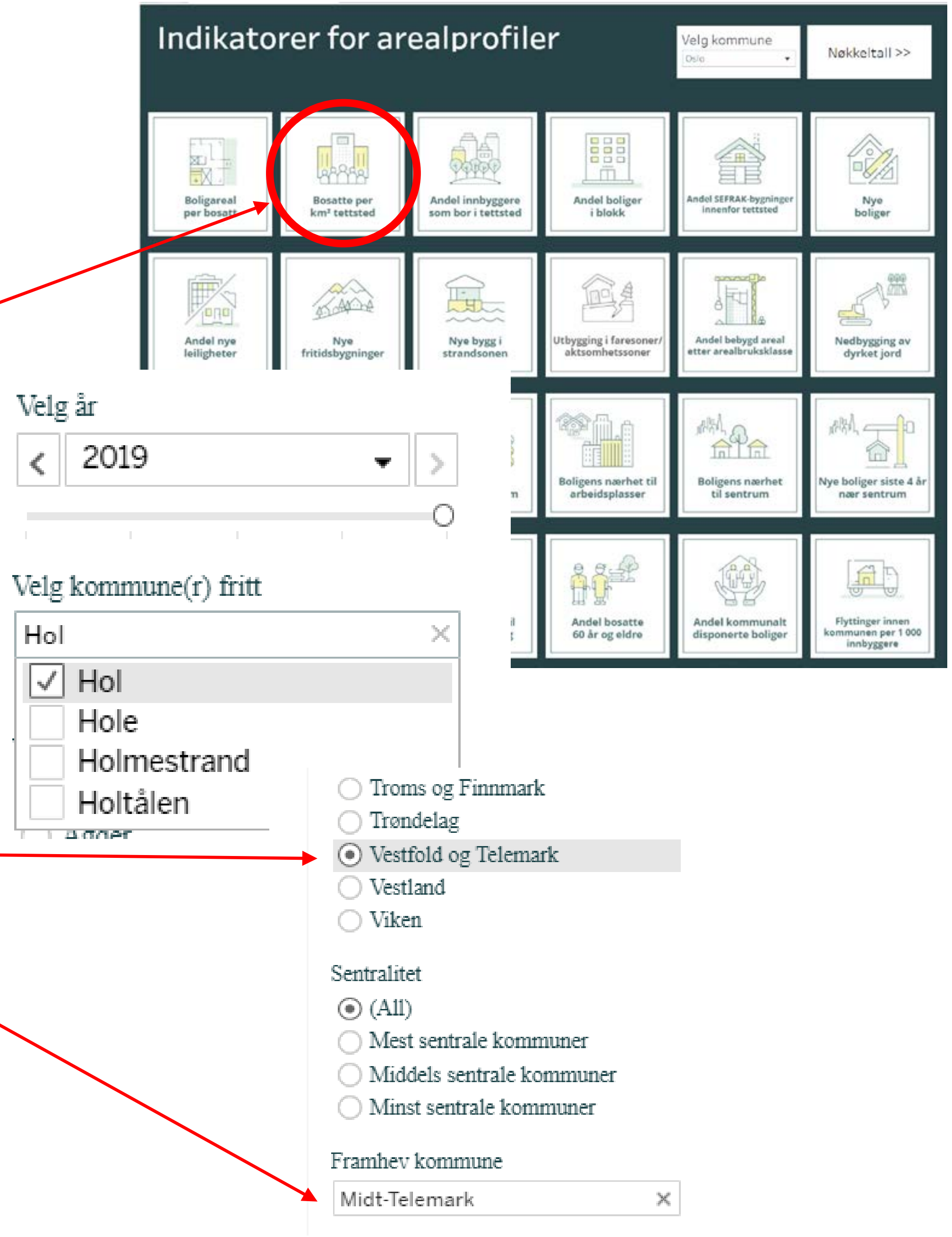

B4: Bustadtype

- Statistikk over bustadsamansetting er berre tilgjengeleg på kommunenivå, med unntak av dei fire største byane, der dette finst også for bydelar.
- Statistikkbanken inneheld fleire tabellar under oppføringa «Boforhold, registerbasert», m.a.:
  - 11508: Husholdninger, etter bygningstype
  - 11509 Bygningstype. Personer

	Antall husholdninger			
	2020			
	3044 Hol	3817 Midt-Telemark	4651 Stryn	1870 Sortland - Suortá
Boliger i alt	2 155	5 230	2 977	4 787
Enebolig	1 746	3 690	2 193	3 291
Tomannsbolig	137	278	206	541
Rekkehus, kjedehus, andre småhus	106	347	274	235
Boligblokk	33	283	101	499
Annen boligbygning	133	632	203	221

	Antall personer			
	2020			
	3044 Hol	3817 Midt-Telemark	4651 Stryn	1870 Sortland - Suortá
Boliger i alt	4 319	10 785	6 898	10 288
Enebolig	3 674	8 405	5 390	7 695
Tomannsbolig	239	568	493	1 097
Rekkehus, kjedehus, andre småhus	159	627	510	404
Boligblokk	47	380	165	797
Annen boligbygning	200	805	340	295

B5: Tettheit av bustader

kart.ssb.no

- Kartportalen til SSB viser bustadtettheit i tal bustader per rute på 250 x 250 m, 1 x 1 km eller 5 x 5 km.
- Presentert saman med tettstadavgrensinga, gir dette eit godt bilde av korleis bustadtettheit varierer mellom ulike deler av tettstaden.

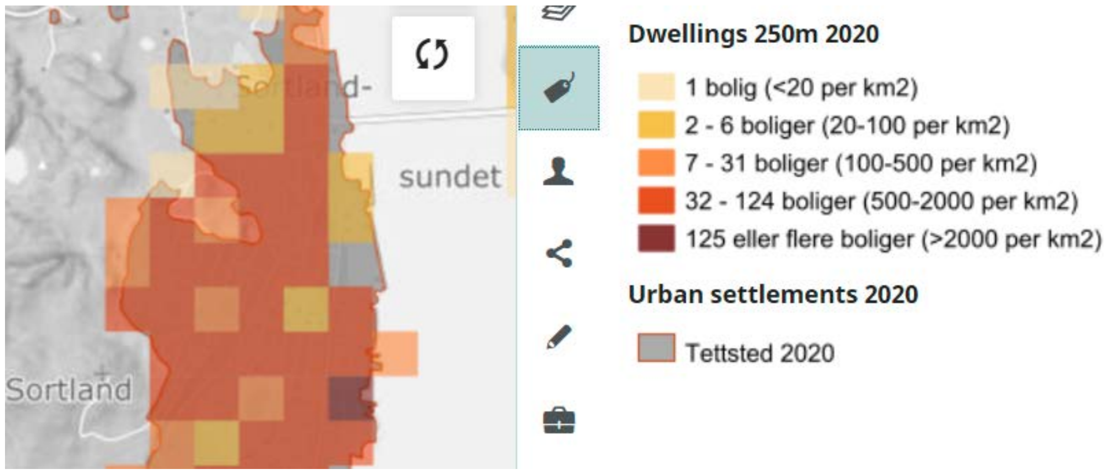

B5: Framgangsmåte

- Gå til kart.ssb.no
- Opne **Layer Manager**
- Opne menyen **Dwellings**
- Merk av **Dwellings 250m [år]**
- Klikk tannhjulet og gjer det aktive laget mer gjennomskinleg (**Map layer opacity** ca 50%)
- Merk av **Urban settlements 2020**
- Klikk på kvar einskild rute for å lese av verdien (i dette tilfellet 62 bustader per rute på 0,0625 km^2)

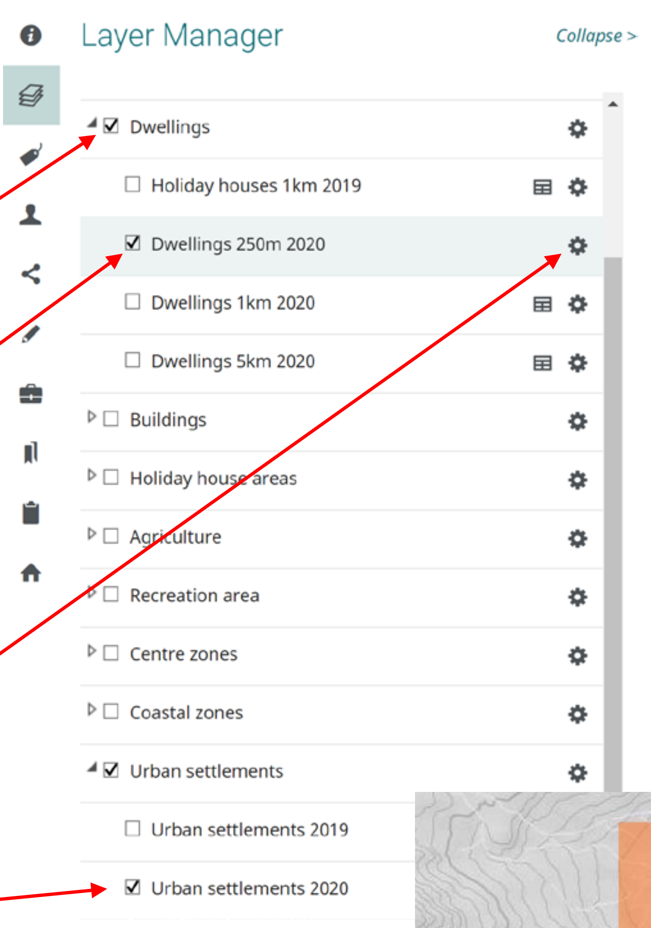

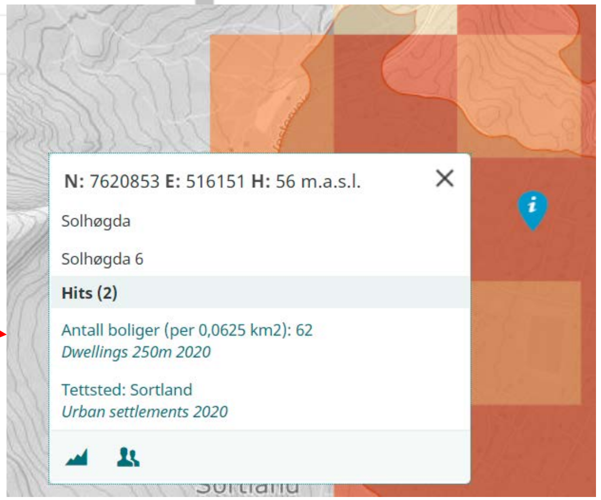

B6: Tettheit av fritidsbustader

kart.ssb.no

- Kartportalen til SSB viser tal fritidsbustader per km^2 for ruter på 1 x 1 km.
- Presentert saman med tettstadavgrensinga, kan ein bruke dette til å følgje med på omfanget av fritidsbustader i og ved sentrum.
- Statistikken er basert på matrikkelen, og fangar ikkje opp bustader som blir nytta til fritidsformål utan å vere registrert som dette.

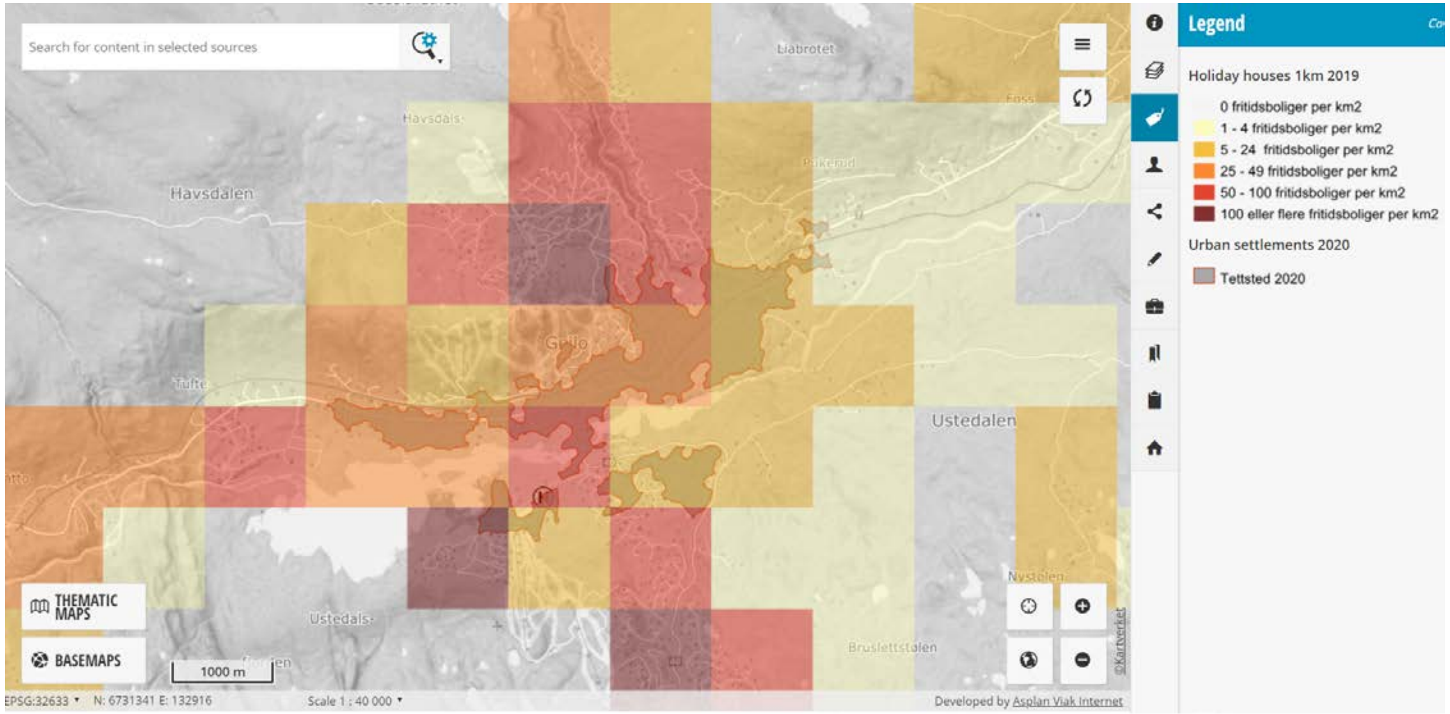

Tettheit av fritidsbustader i og rundt Geilo sentrum i 2019.

B6: Framgangsmåte

- Gå til kart.ssb.no
- Opne **Layer Manager**
- Opne menyen **Buildings**
- Merk av **Holiday houses 1 km [år]**
- Klikk tannhjulet og gjer det aktive laget mer gjennomskinleg (**Map layer opacity** ca 50%)
- Merk av **Urban settlements 2020**
- Klikk på kvar einskild rute for å lese av verdien (i dette tilfellet 48 fritidsbustader per km^2)

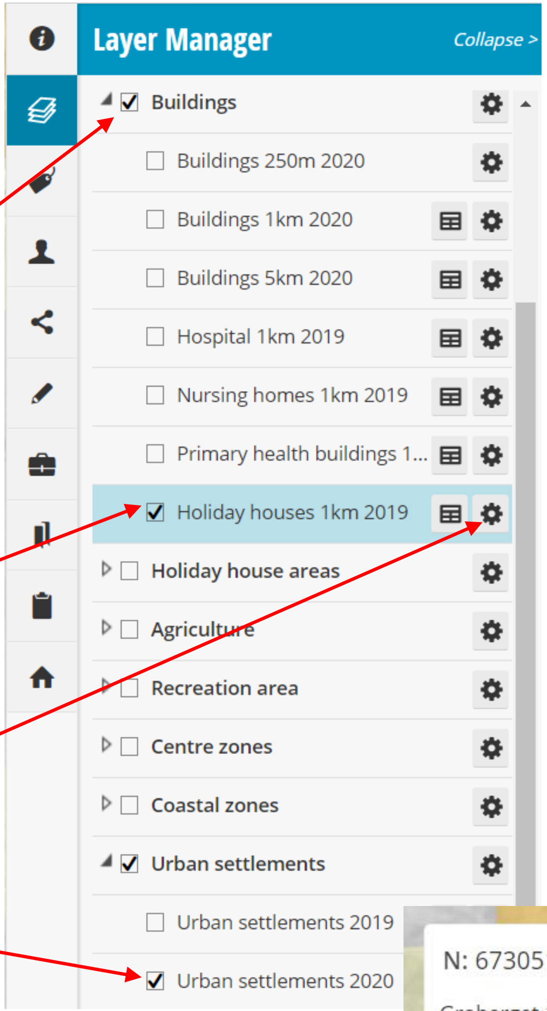

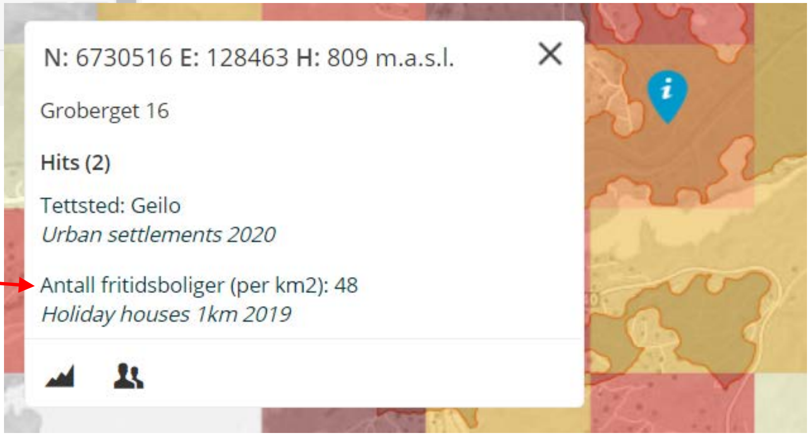

Velferd, inkludering og samarbeid (V)

Velferd, inkludering og samarbeid: Indikatorar som er med i manualen	Kjelde	**Kommune**				**Tilgjengeleg**			**Temarelevans**				**Nytteverdi for kven**					**Formidling**	
		Sortland	Stryn	Hol	Midt-Telemark	Type data og frekvens	Innsats	Allment	Handel og liv i sentrum	Trafikk i sentrum	Bustad og fritidsbustad	Velferd/inkl./samarbeid	Lokal adm.	Lokal politikk	Fylke/stat	Næringsliv	Sivilsamfunn	Media	Politisk
V1: Andel unge som er med i organisert fritid	Ungdata					R 3	L	J	M	L	L	H	H	H	M	L	H	M	M
V2: Andel unge som ikkje er nøgd med tilbodet på treffstader	Ungdata					R 3	L	J	H	M	H	H	H	H	M	M	H	M	M
V3: Område barn opplever som negative/positive	barnetrakk.no					D 4	H	J	H	H	M	H	H	H	L	L	H	M	M
V4: Identitet og optimisme i kommune/næringsliv	Tillitsunder-søking, TF					D 4	M	J	M	L	L	H	H	H	M	H	L	H	H
V5: Tillit til kommunalt styre	KS/KF Bedrekommune.no					D2	L	J	M	M	M	H	H	H	M	H	H	H	H
V6: Haldningar til tettstadutvikling	KS/KF Bedrekommune.no					D2	M	J	H	H	H	H	H	H	M	H	H	H	H

Type data: R = registreringar som uansett blir gjort, D = data må samlast inn spesielt. **Frekvens**: 1 = årleg, 2 = kvart 2. år (osv.).

V: Aktuelle tilleggsindikatorar

Velferd, inkludering og samarbeid: Indikatorar som ikkje er med i manualen	Kjelde	Kommune				Tilgjengeleg			Temarelevans				Nytteverdi for kven					Formidling	
		Sortland	Stryn	Hol	Midt-Telemark	Type data og frekvens	Innsats	Allment	Handel og liv i sentrum	Trafikk i sentrum	Bustad og fritidsbustad	Velferd/inkl./samarbeid	Lokal adm.	Lokal politikk	Fylke/stat	Næringsliv	Sivilsamfunn	Media	Politisk
Utdanningsnivå i befolkninga	SSB																		
Andel unge som er trygge i nærområdet sitt[3]	Ungdata					R 3	L	N	H	M	M	H	H	H	M	M	H	H	H

[3] Indikatoren er tatt ut av ungdata-rapportane frå 2020.

V1: Andel unge som er med i organisert fritid

ungdata.no

- Ungdata er lokale barn- og ungdoms-undersøkingar der skuleelevar (frå 5. klasse tom. vgs) frå heile landet svarer på korleis dei har det og kva dei driv på med i fritida. Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet gjennomfører undersøkinga. Vanleg frekvens på undersøkingane er kvart 3. år.
- Eit av spørsmåla som blir stilt til ungdomsskule-elevane: «Er du, eller har du tidligare vore, med i organisasjonar, klubbar, lag eller foreiningar etter at du fylte 10 år?».
- Indikatoren viser kor mange prosent ungdomsskuleelevar som svarer «ja, eg er med no».
- Kommunar som har vidaregåande skule kan supplere indikatoren med data frå vgs-rapporten.

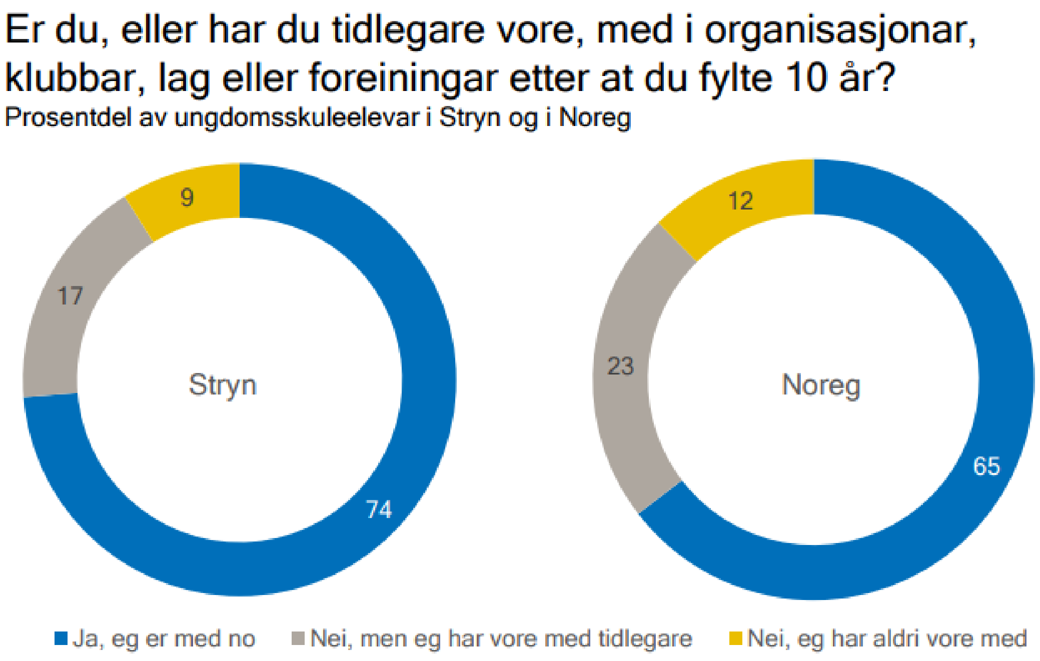

V1: Framgangsmåte

- Gå til ungdata.no
- Klikk på **Kommunerapporter** øvst på sida
- Vel **fylke**, klikk **Søk**
- Skriv kommunenamn i feltet **Søk i resultatet**
- Last ned pdf av kommunerapport for ungdomsskulen
- Gå til kapittelet **Organisert fritid**
- Du kan også søke i kartet, men dette gir ikkje så fullstendige data
  - Klikk på kartet eller **Søk i kartet**
  - Under **Velg tema og spørsmål**, klikk Organisert fritid → Er med i organisert fritid

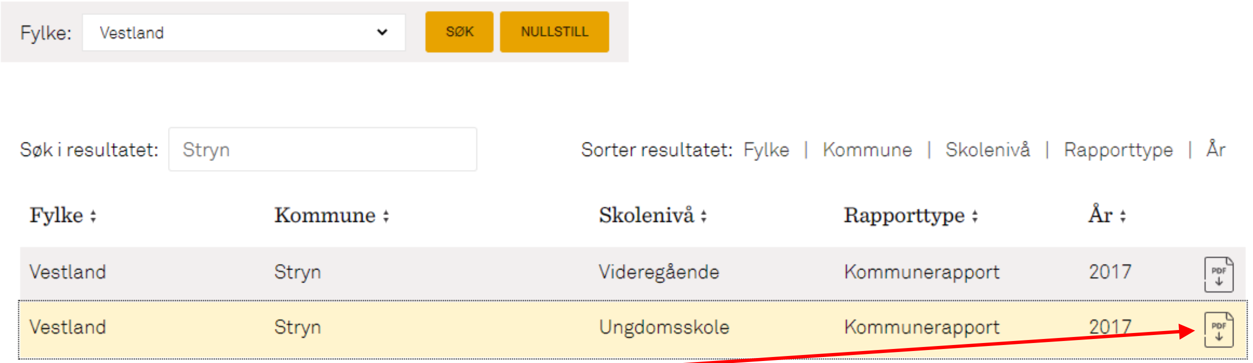

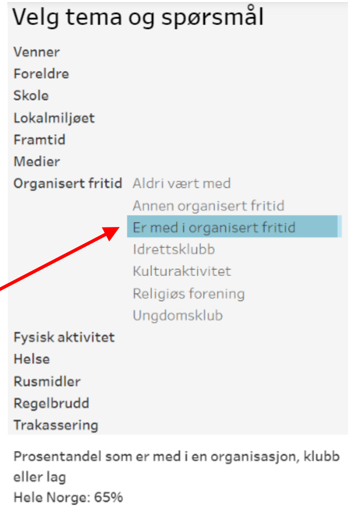

V2: Andel unge som ikkje er nøgd med tilbodet på treffstader
ungforsk.no

- Indikatoren tar utgangspunkt i dette spørsmålet til ungdomsskuleelevane: «Tenk på områdene rundt der du bor. Hvordan opplever du at tilbudet til ungdom er når det gjelder lokaler for å treffe andre unge på fritida (fritidsklubb, ungdomshus eller lignende)?»
- Indikatoren viser kor mange prosent av ungdomsskuleelevane som svarer «svært dårleg» eller «nokså dårleg».
- **Framgangsmåte**: Same som for V1. Gå til kapittelet Lokalmiljøet. Summer prosenttal for svara «svært dårleg» og «nokså dårleg» på rett tema.
- Ein annan aktuell indikator er **prosentdel som er førnøgd med lokalmiljøet**. Indikatoren viser kor mange prosent som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd» på spørsmålet «hvor fornøyd eller misfornøyd er du med lokalmiljøet ditt?»

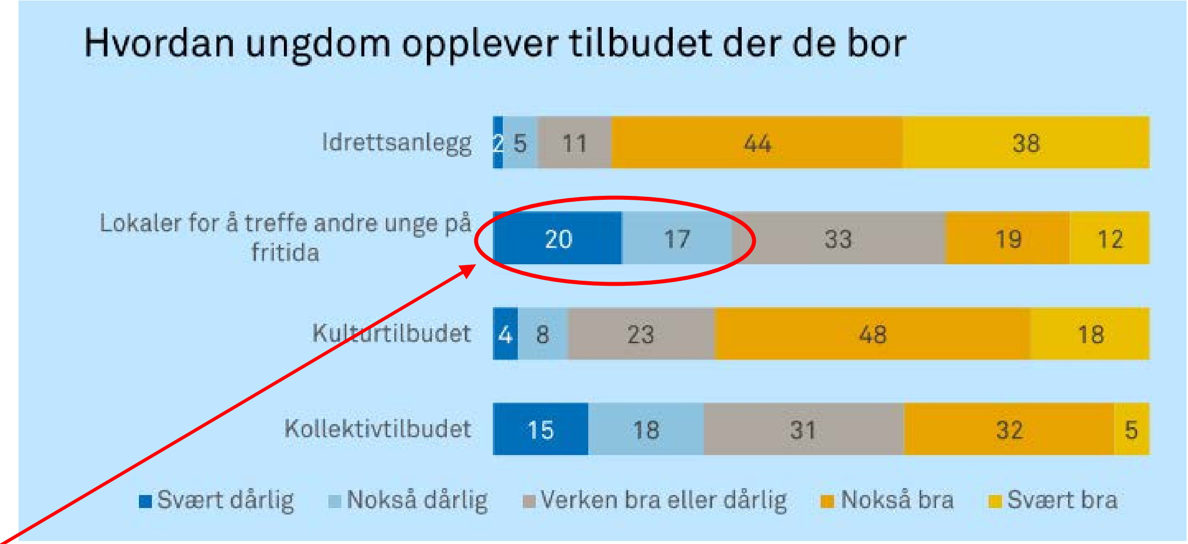

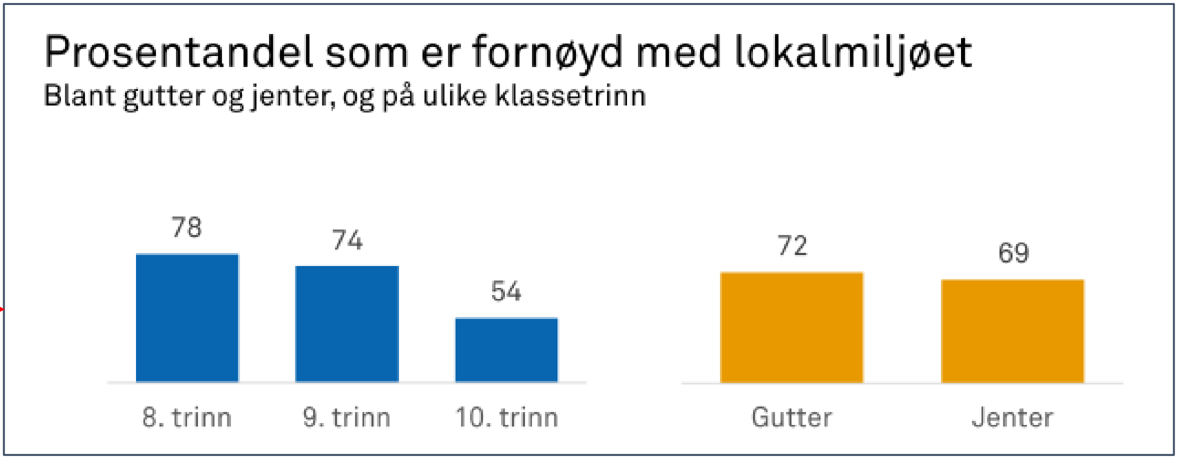

V3: Område barn opplever som negative/positive

Barnetråkk (barnetrakk.no)

- Barnetråkk er eit digitalt verktøy og undervisningsopplegg som let barn og unge fortelje korleis dei brukar staden dei bur og kva dei vil ha annleis.
- Barn registrerer kor dei rører seg i lokalmiljøet, og med grøne og raude merkelappar markerer dei plassar dei opplever som positive og negative.
- Heller enn å lage ein kvantitativ indikator som viser tal negative og positive merknader, kan ein bruke Barnetråkk til å følgje med utviklinga i barn si oppfatning av kjente problempunkt, som trafikkfarlege område.
- Rettleiaren Barnetråkk 2010 – Registrering av barn og unges arealbruk

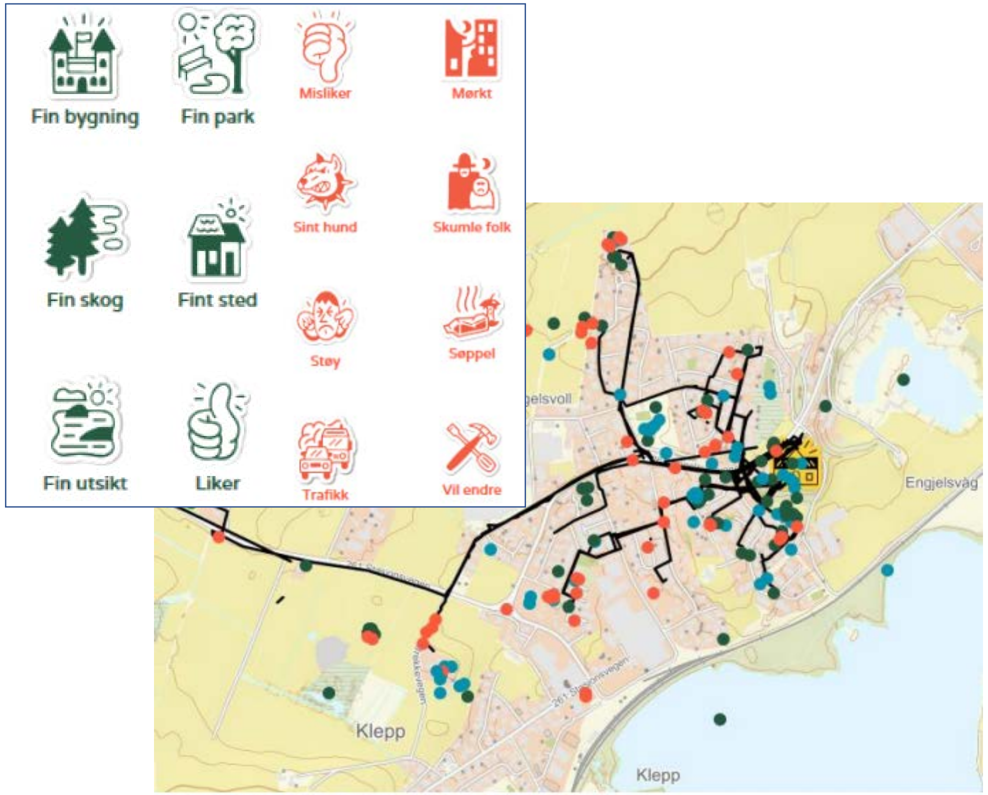

Figur 5. Kart over registreringane på Engelsvoll

Vegar
- Bilar køyrer fort i Isvegen
- Mykje trafikk i Mellemyra
- Mørkt langs Brekkevegen

Frå Klepp kommune sin barnetråkkrapport 2018.

V4: Identitet og optimisme i kommune/næringsliv

Tilltesundersøking (Telemarksforsking)

- På oppdrag utfører Telemarksforsking tilltsundersøkingar blant næringslivet, kommunetilsette og politikarar i ein kommune eller region.
- Ei kommuneundersøking kostar 40.000 kr og kan tingast her.
- Ein aktuell indikator frå tillitsundersøkinga er gjennomsnittsskår på spørsmål knytt til **stadleg identitet og optimisme**.

Spørsmål	Bø
Identitet	
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	5,7
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	4,2
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	5,9
Identitet Totalt	5,3
Optimisme	
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	4,9
Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen	5,3
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	4,9
Optimisme Totalt	5,0
Totalsum	5,1

Utdrag frå Vareide (2018): *Tillitsmåling Midt-Telemark*. TF-rapport nr. 422.

V5: Tillit til kommunalt styre

KS lokaldemokratiundersøkelse

- KS lokaldemokratiundersøkelse blir gjennomført kvart år som spørreundersøking blant innbyggarar og folkevalde i kommunane som deltar (ingen av prosjektkommunane har gjort det, viste eksempel er av tilfeldige kommunar).
- Samanlikning med landssnitt (sjå eks. til høgre) og utvikling over tid (sjå neste side).
- Deltaking kostar 10 - 15.000 kr avhengig av kommunestorleik (50% av reell kostnad, KMD dekker resten).
- Kontakt lokaldemokrati@kf.no (bestilling) eller lise.spikkeland@ks.no (faglege spørsmål).
- Resultat blir presentert på bedrekommune.no/lokaldemokrati

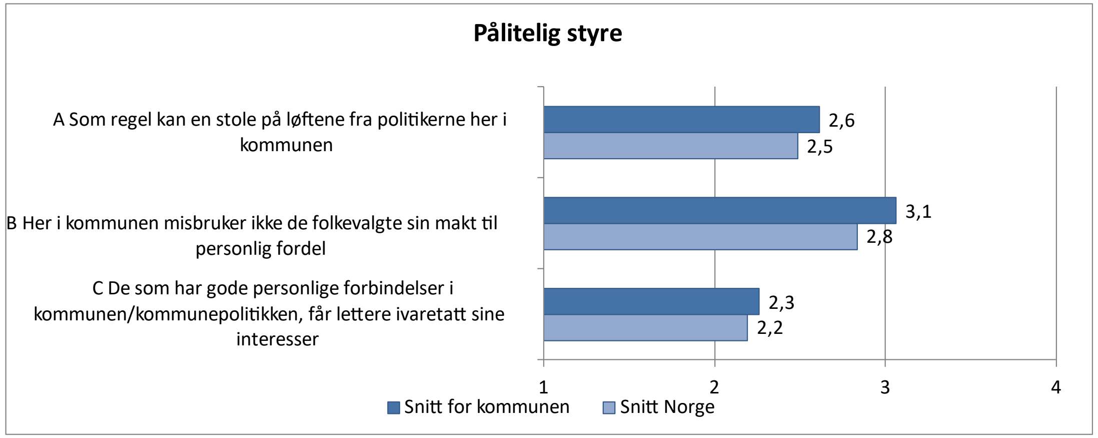

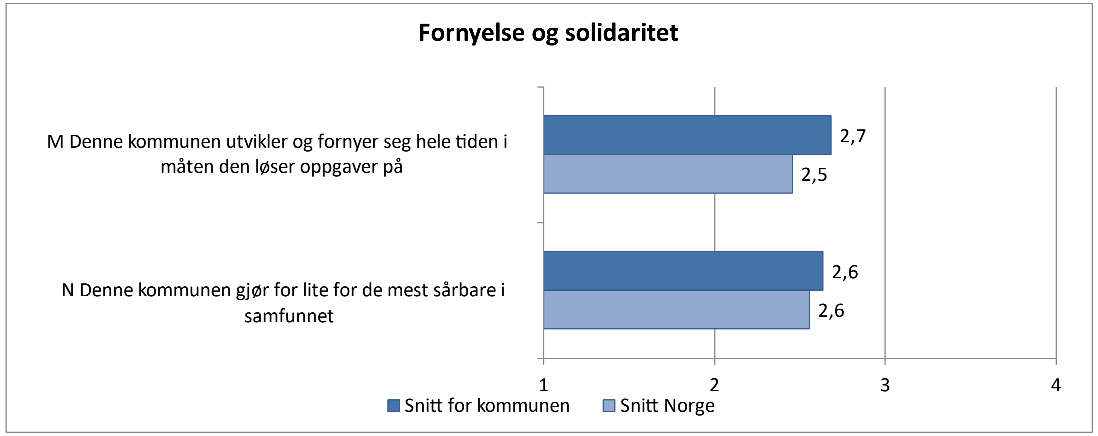

Lokaldemokrati 2014-2017(2018)

Kommune	Spørsmål Folkevalgt	Folkevalgt 2014	Folkevalgt 2017	Folkevalgt Endring	Innbygger 2014	Innbygger 2017	Innbygger Endring
Eidsberg	A Som regel kan en stole på løftene fra politikerne her i kommunen	3.0	3.1	0.1	2.8	2.5	-0.3
	B Her i kommunen misbruker ikke de folkevalgte sin makt til personlig fordel	3.5	3.5	0.0	3.0	2.9	-0.2
	C De som har gode personlige forbindelser i kommunen, får lettere ivaretatt sine interesser *	2.5	2.4	-0.1	2.2	2.2	0.0
	D Kommunen gjør en god jobb med å informere innbyggerne om aktuelle saker som diskuteres i kommunepolitikken	2.9	3.1	0.1	2.8	2.9	0.1
	E Kommunen gjør en god jobb med å informere innbyggerne om hvordan kommunens inntekter brukes	2.7	2.6	-0.2	2.5	2.3	-0.1
	F Stort sett vet innbyggerne nok om forholdene her i kommunen til å bruke stemmeseddelen sin på en fornuftig måte i kommunevalg	3.3	3.2	-0.1	3.1	2.9	-0.2
	G Her i kommunen har innbyggerne gode muligheter til å påvirke kommunale beslutninger som engasjerer dem.	3.4	2.9	-0.4	2.6	2.5	-0.1
	H Her i kommunen involverer politikerne innbyggerne i forsøk på å finne løsninger på lokale problemer	3.1	3.2	0.1	2.7	2.4	-0.2
	I Kommuneadministrasjonen gjør alltid sitt beste for å hjelpe innbyggerne	3.1	3.2	0.1	2.8	2.7	-0.1
	J Jeg er i det store og hele godt fornøyd med kommunens tjenestetilbud til innbyggerne	3.2	3.2	-0.1	3.0	2.9	-0.1
	K I denne kommunen forvaltes de økonomiske ressursene på en forsvarlig måte	3.3	2.9	-0.4	2.8	2.6	-0.3
	L Jeg er i det store og hele fornøyd med måten kommunen takler utfordringene som dette lokalsamfunnet står overfor	2.9	2.9	0.0	2.5	2.7	0.2
	M Denne kommunen utvikler og fornyer seg hele tiden i måten den løser oppgaver på	3.1	3.0	0.0	2.7	2.5	-0.2
	N Denne kommunen gjør for lite for de mest sårbare i samfunnet *	2.8	2.4	-0.4	2.5	2.5	0.1
Snitt kommune		3.1	3.0	-0.1	2.7	2.6	-0.1

Her kan det velges mellom kommuner som har gjennomført både i 2014 og 2017

Kommune
- (•) Eidsberg
- ( ) Frogn
- ( ) Lørenskog
- ( ) Mandal
- ( ) Oppegård
- ( ) Ringebu
- ( ) Sandnes
- ( ) Ski
- ( ) Songdalen
- ( ) Stavanger
- ( ) Svelvik
- ( ) Time
- ( ) Ullensaker

Lenker til excelrapporter

Innbygger

Folkevalgt

* KS gjør oppmerksom på at tallverdi på spørsmål som er negativt stillet er snudd, slik at høy skåre er positivt

-0.4 0.1

V6: Haldningar til tettstadutvikling

bedrekommune.no

- KF (tidlegare Kommuneforlaget) og KS har utvikla bedrekommune.no som eit verktøy for måling av tenestekvalitet og tilfredsheit blant brukarar og medarbeidarar. **Dette kan brukast til å hente inn gode data om innbyggarane sine haldningar til tettstadutvikling og til planlagte eller gjennomførte tiltak.**
- 70 % av norske kommunar har lisens på bedrekommune.no, og kan dermed sjølv gjennomføre undersøkingar (med hjelp frå KF utan ekstra kostnad). Kommunen har fleire alternativ:
  - Ein kan velje mellom [30 standardiserte undersøkingar]() knytt til ulike tenesteområde og tema. Dette gir høve til å samanlikne svara med andre kommunar på bedrekommune.no. Ein kan også føye til eigendefinerte spørsmål, men det kan vere ei ulempe at spørjeskjemaet blir i lengste laget.
  - Ein kan lage si eiga skreddarsydde spørjeundersøking som blir sendt ut gjennom bedrekommune.no. Da kan ein utforme ei undersøking som gir presise svar på kva haldningar innbyggarane har til utvalde tettstadutviklings-tema og til dei tiltaka som inngår i tettstadpakken.
- Som vi har omtalt lenger oppe, er tettstadutvikling langsiktig arbeid, og effekten av tettstadpakkane kan vere vanskeleg å måle frå år til år. Gjennom ei lokalt tilpassa innbyggarundersøking kan ein likevel måle *prosesseffekten*, folk si oppleving av kva prosessen har gjort for dei.
- Til høgre ser du nokre av spørsmåla som inngår i innbyggarundersøkinga til bedrekommune.no.

Levekår

Hvor fornøyd er du med

oppvekstmiljøet for barn og unge?	1. Svært misfornøyd	2. Misfornøyd	3. Litt misfornøyd	4. Litt fornøyd	5. Fornøyd	6. Svært fornøyd	0. Vet ikke
kommunen som bosted for eldre?	1. Svært misfornøyd	2. Misfornøyd	3. Litt misfornøyd	4. Litt fornøyd	5. Fornøyd	6. Svært fornøyd	0. Vet ikke
kommunens hjelp til personer i vanskelige livssituasjoner?	1. Svært misfornøyd	2. Misfornøyd	3. Litt misfornøyd	4. Litt fornøyd	5. Fornøyd	6. Svært fornøyd	0. Vet ikke
naboskap og sosialt fellesskap?	1. Svært misfornøyd	2. Misfornøyd	3. Litt misfornøyd	4. Litt fornøyd	5. Fornøyd	6. Svært fornøyd	0. Vet ikke

Bomiljø og senterfunksjoner i kommunen der du bor

Hvor fornøyd er du med

møteplasser der du kan treffe andre?	1. Svært misfornøyd	2. Misfornøyd	3. Litt misfornøyd	4. Litt fornøyd	5. Fornøyd	6. Svært fornøyd	0. Vet ikke
folkeliv og aktivitet i kommunen?	1. Svært misfornøyd	2. Misfornøyd	3. Litt misfornøyd	4. Litt fornøyd	5. Fornøyd	6. Svært fornøyd	0. Vet ikke
ryddighet og renhold på offentlige steder?	1. Svært misfornøyd	2. Misfornøyd	3. Litt misfornøyd	4. Litt fornøyd	5. Fornøyd	6. Svært fornøyd	0. Vet ikke

Servicetilbudet

Hvor fornøyd er du med

tilbudet av kafeer, restauranter, uteliv?	1. Svært misfornøyd	2. Misfornøyd	3. Litt misfornøyd	4. Litt fornøyd	5. Fornøyd	6. Svært fornøyd	0. Vet ikke
bank, post og forsikring?	1. Svært misfornøyd	2. Misfornøyd	3. Litt misfornøyd	4. Litt fornøyd	5. Fornøyd	6. Svært fornøyd	0. Vet ikke
butikktilbudet?	1. Svært misfornøyd	2. Misfornøyd	3. Litt misfornøyd	4. Litt fornøyd	5. Fornøyd	6. Svært fornøyd	0. Vet ikke

V6: Framgangsmåte

- Undersøk om kommunen har lisens på bedrekommune.no. Dette gjeld 250 kommunar, og alle dei fire prosjektkommunane er blant desse.
- Ta kontakt med kommunen sin **administrator** av bedrekommune.no-lisensen.
- **Vi tilrår å lage ei skreddarsydd spørjeundersøking**, der ein gjerne kan bruke spørsmål frå dei ferdiglagde undersøkingane (dette gir samtidig høve til å samanlikne med andre kommunar). Sjå her for meir dokumentasjon og støtte.
- Ta kontakt med bedrekommune@kf.no for å få gjennomført ei eigenutvikla undersøking. Dei hjelper også til med å trekke utvalet av innbyggarar som blir invitert til å delta.
- Eigenutvikla spørjeundersøking med inntil 20 spørsmål kostar 16 000 kr (eks. mva) i tillegg til lisens. Ut over dette er det 500 kr per spørsmål.
- Skal svara spørjeundersøkinga brukast som indikator(ar), må ein repetere undersøkinga med jamne mellomrom. Det er ikkje sikkert de treng å gjennomføre den kvart år. Vurder frekvensen i lys av kor mange andre spørjeundersøkingar kommunen har mot innbyggarane (f.eks. på tema som VA, pleie og omsorg, barnehage).
- Kor mange undersøkinga skal rettast mot, avheng både av tema og kommunestorleik. I gjennomsnitt er det 27 % som svarer på desse undersøkingane.
- Som regel vil ein gjere eit tilfeldig utval av myndige innbyggarar i kommunen, men ein kan også avgrense undersøkinga til eit geografisk område (t.d. sentrumsområdet).
- Undersøkinga kan sendast ut som invitasjonslenke via epost, med høve til å svare både på pc og mobil. Det er også mogleg å sende ut spørjeskjema på papir eller få gjennomført telefonundersøking.

Vedlegg: Grunnkretsar

Skaff oversikt over grunnkretsane

- SSB publiserer nokre få, men viktige, statistikkar på grunnkretsnivå. Ein av desse er **befolkning etter kjønn og alder**. Ved å hente data for dei grunnkretsane som sentrumsområdet ligg innanfor, kan du få oversikt over alderssamansetninga i sentrum (sjå indikator B1). Men først må du skaffe oversikt over kva grunnkretsar dette gjeld.
- Namn på grunnkretsar finn du i SSBs kartportal: https://kart.ssb.no/
- Klikk symbolet for **Layer Manager**
- Merk av **Administrative borders 2020**
- På kartet ser du grensene, eit 8-sifra nummer og namn på grunnkretsane

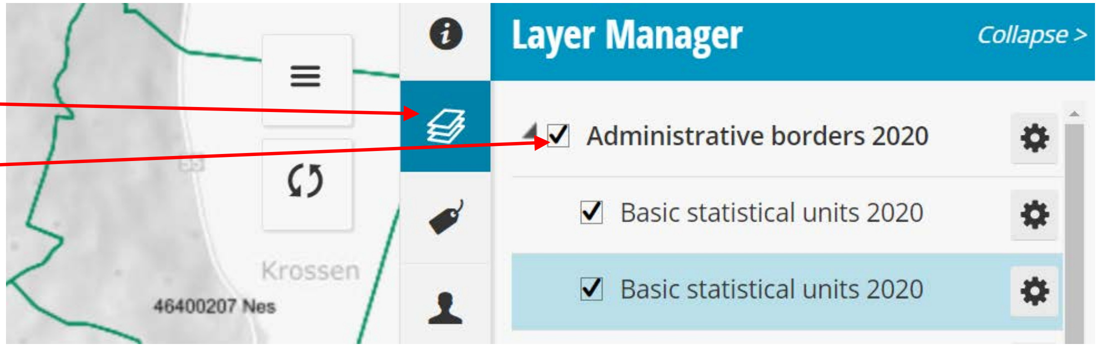

Grunnkretsar Sortland sentrum

Grunnkretsar som i hovudsak ligg innanfor tettstadavgrensinga er oppført med **feit skrift**

18700203 Steiro

18700204 Strandskog

18700205 Nattland

18700206 Vestmarka 4

18700207 Lykketreff

18700208 Vestmarka 1, 2 og 3

18700209 Sortland

18700210 Brekka

18700211 Selnes

18700304 Strand

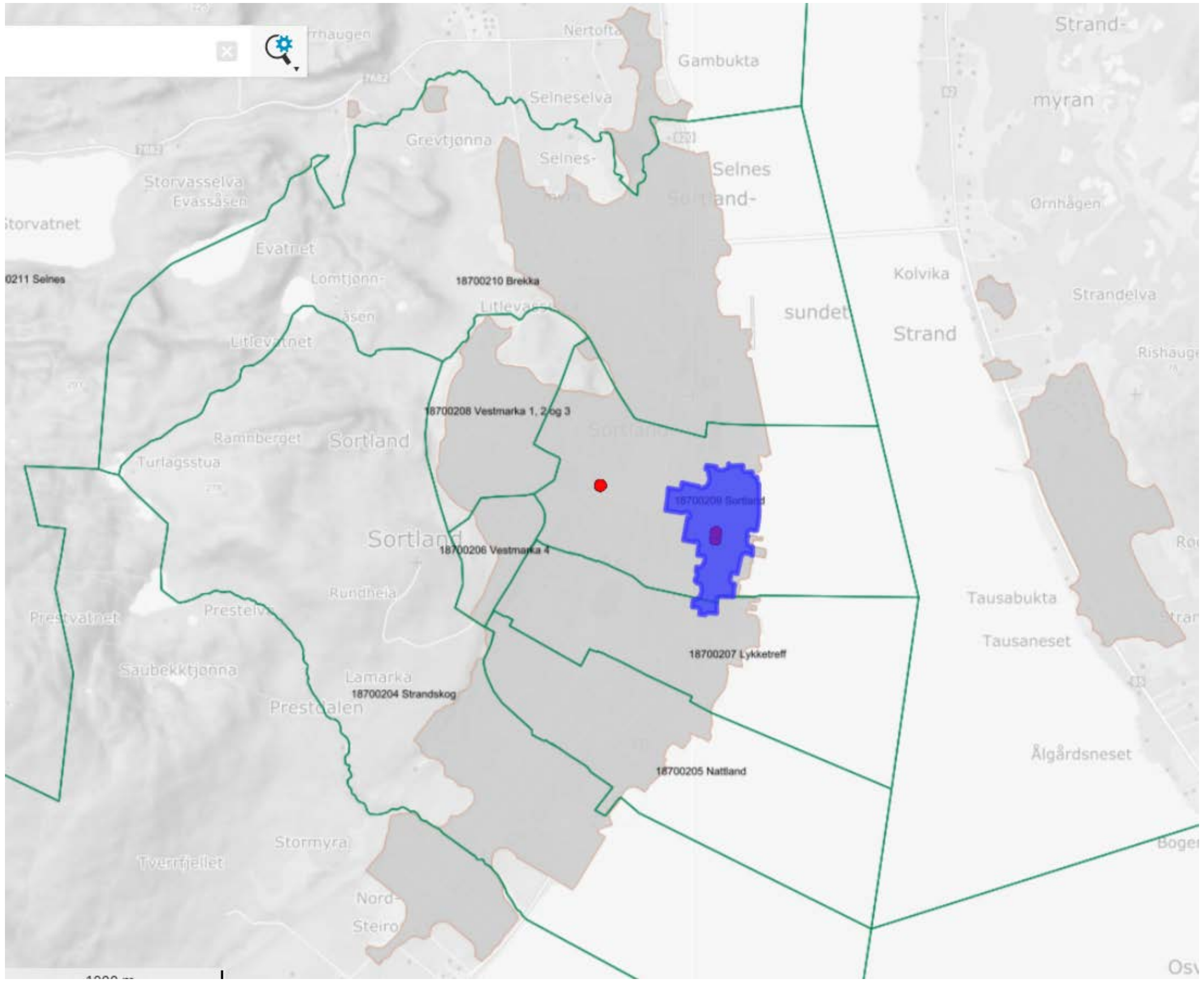

Grunnkretsar Stryn sentrum

Stryn sentrum ligg innanfor fire grunnkretsar som passar dårleg med avgrensinga til tettstaden. Desse grunnkretsane er:

46510108 Rise
46510109 Visnes
46510110 Vik
46510111 Bø

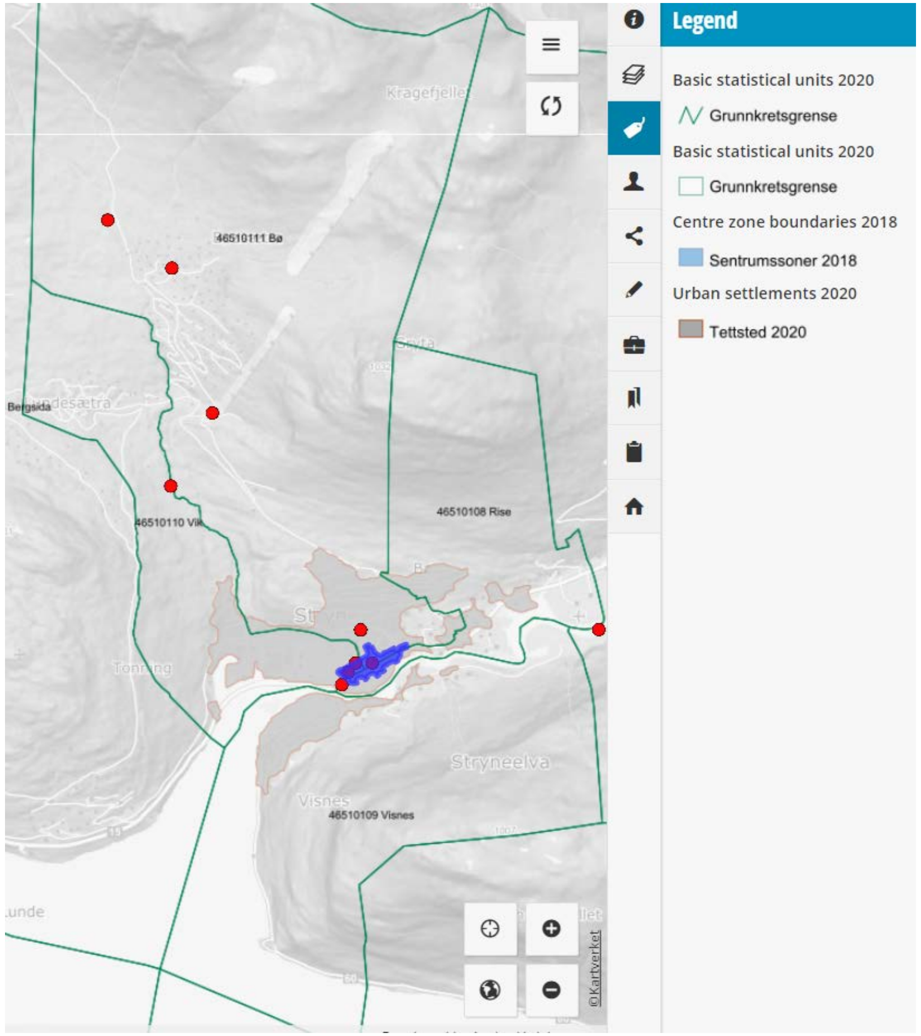

Grunnkretsar Geilo

Ein grunnkrets (Geilomoen) ligg i hovudsak innanfor tettstadavgrensinga, og er oppført med **feit skrift**

30440206 Øvre Lien

30440207 Geilomoen

30440208 Timrehaugen

30440209 Geilolia

30440210 Ustedalen

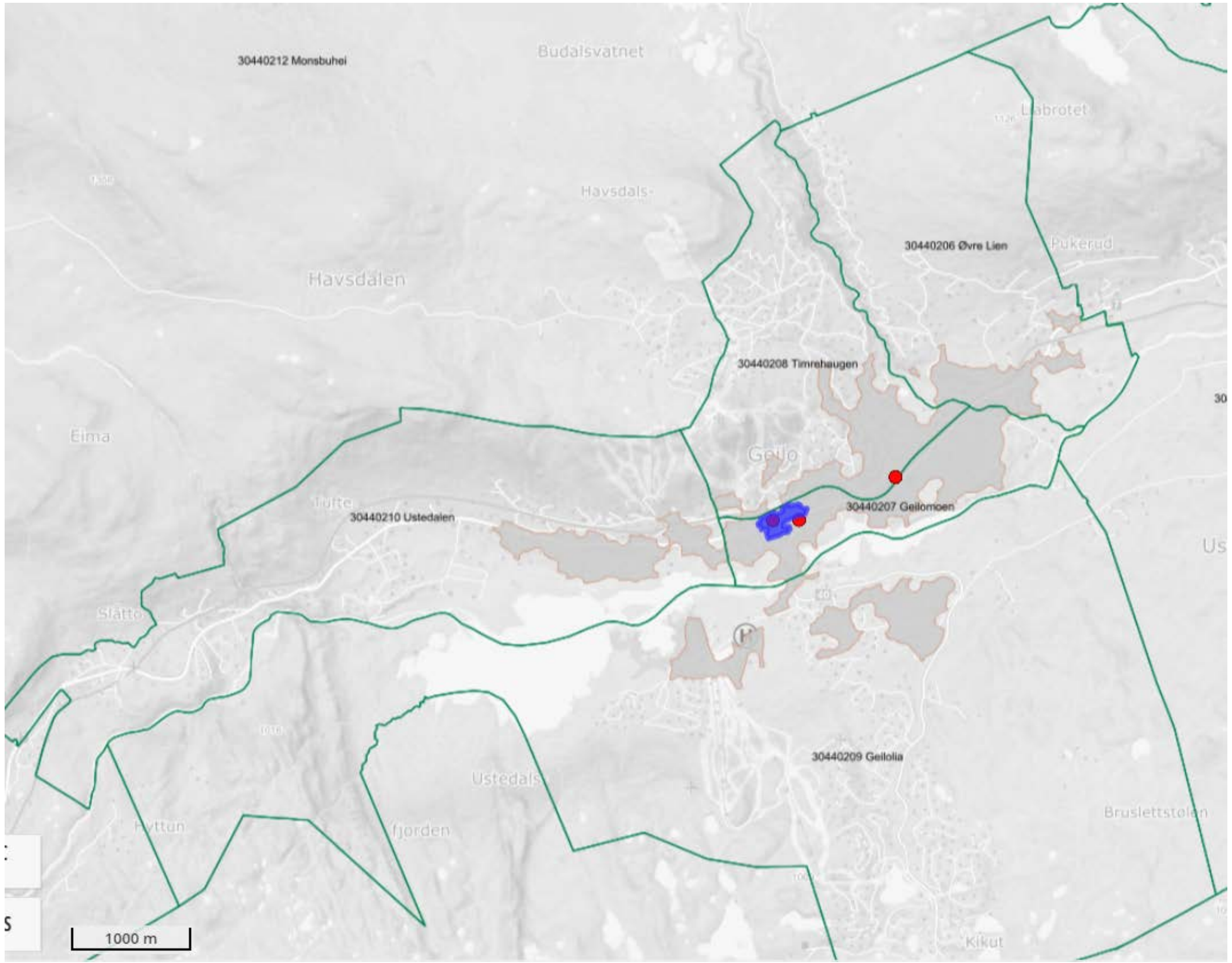

Grunnkretsar Bø

Ein grunnkrets (Breisås 1) ligg i hovudsak innanfor tettstadavgrensinga, og er oppført med **feit skrift**

Perifere grunnkretsar med lite tettstadsareal er oppført med grå skrift

38170102 Forberg 1

38170203 Langkåshaugen 2

38170204 Sandvin-Røysum-Lia

38170205 Breisås 1

38170206 Breisås 2

38170207 Breisås-Borgja

38170208 Flatin

38170209 Langkåshaugen 1

38170210 Eikjabygda 2

38170211 Forberg 2